

SPARKA TRÄNAREN - EN FRÅGA OM KOMMUNIKATION

**EN STUDIE OM SVENSKA FOTBOLLSFANS SYN PÅ
TRÄNARBYTEN I ALLSVENSKAN OCH HUR KUNSKAP
OM FANLOJALITET KAN FÖRBÄTTRA
KOMMUNIKATIONEN MELLAN KLUBBAR OCH FANS**

ALEXANDER PAGOT

LENNART REJE

Kandidatuppsats

Handelshögskolan i Stockholm

2021

Sparka tränaren - en fråga om kommunikation: En studie om svenska fotbollsfans syn på tränarbyten i allsvenskan och hur kunskap om fanlojalitet kan förbättra kommunikationen mellan klubbar och fans

Sammanfattning:

Syftet med denna studie är att undersöka i vilken utsträckning allsvenska fotbollsfans tror på föreställningen att tränarbyten leder till bättre resultat i fotboll. Vidare undersöks också i vilken grad denna tilltro beror på fansens nivå av fanlojalitet. Studien grundar sig i tidigare litteratur om tränarbyten inom fotboll, och utforskar ämnet ytterligare med ett nytt perspektiv som grundar sig i litteratur om kundnöjdhet, fanlojalitet och stakeholder marketing.

Data samlades in genom en internetenkät för att undersöka hur svenska fotbollssupportrar (1) tänker om effektiviteten av tränarbyten inom fotboll, och (2) om deras grad av fanlojalitet påverkar denna syn. Då tidigare undersökningar på tränarbyten visat att det är ett ineffektivt verktyg för att förbättra resultat inom fotbollen, så var förhoppningen att få klarhet i om dessa resultat också reflekteras i svenska fotbollsfans åsikter.

Resultaten visar att fansen i allmänhet är positiva till tränarbyten, speciellt när det inträffat i den egna klubben. Det finns också en svag korrelation mellan deras åsikter om tränarbyten och nivån på fanlojalitet.

Nyckelord:

Fotboll, tränarbyte, sports marketing, fanlojalitet, stakeholder management, kundnöjdhet.

Författare:

Alexander Pagot (23768)

Lennart Reje (23829)

Handledare:

Patric Andersson, Associate Professor, Department of Marketing and Strategy

Examinator:

Gustav Almqvist

Examensarbete

Kandidatprogram i Business and Economics

Handelshögskolan i Stockholm

© Alexander Pagot och Lennart Reje, 2021

Tack till

Patric Andersson,
Handelshögskolan i Stockholm,
För god handledning och aktivt stöd.

Alfred Sjunnesson

Gabrielle Lestapier

Lukas Floding

William Nordvall

Våra kurskamrater, för många goda tips och råd.

Ordlista & Definitioner

Fan: Från engelskans "fanatic", en person som mycket entusiastiskt ägnar sig åt idoldyrkan av ett kulturellt fenomen (wikipedia)

Fandom: Ett kollektiv av fans med en gemensam känsla för ett visst fenomen, (wikipedia)

Fanklubb: En organiserad grupp av fans, även kallas supporterklubb i sportsammanhang (wikipedia)

Fanlojalitet: Från engelskans "fan loyalty", den lojalitet och energi ett fan känner och uttrycker gentemot objektet för sin dyrkan.

Fanship: I uppsatsen används Fanship (Scale) som ett mått för Fanlojalitet

Huvudtränare (även manager): Överordnat ansvarig all operativ verksamhet såsom träning, spelarköp och laguttagning, Ibland också ansvarig för träningen (wikipedia)

Korrelation: Styrkan och riktningen av ett samband mellan två eller flera variabler

Likertskala: En skala där forskaren mäter olika attityder hos respondenten

Respondent: En person som svarar på en undersökning

Sponsor: Juridisk person eller privatperson som i idrottssammanhang ekonomiskt stödjer verksamheten i utbyte mot exponering, det vill säga reklam- och olika marknadsföringsvärden (wikipedia)

Stakeholder: Intressent, en aktör med intressen i ett företag eller en organisation

Stakeholder management: En process för att organisera, kontrollera och förbättra relationerna med sin organisations olika intressenter

Supporter: Se fan

Tränare: En idrottsledare som leder träning för idrottare, oftast underställd managern (wikipedia)

UEFA: The Union of European Football Association, det europeiska fotbollsförbundet

Innehåll

1.	INTRODUKTION.....	6
1.1.	Inledning.....	6
1.2.	Bakgrund.....	7
1.3.	Problemområde	8
1.4.	Syfte och frågeställning.....	8
1.5.	Antaganden och avgränsningar	9
1.6.	Förväntat kunskapsbidrag	9
1.7.	Disposition.....	10
2.	TEORETISK REFERENSRAM	11
2.1.	Supportrarnas lojalitet.....	11
2.2.	Det kritiska skedet.....	13
3.	METOD	11
3.1.	Val av ansats	15
3.2.	Val av metod	15
3.3.	Datainsamling	16
3.4.	Enkätens utformning	16
3.5.	Verktyg vid analys.....	17
3.6.	Tillvägagångssätt.....	17
3.6.1.	Fanlojalitet.....	17
3.6.2.	Åsikter om tränarbyten	17
3.6.3.	Korrelationen mellan fanlojalitet och åsikter om tränarbyten.....	18
3.7.	Reliabilitet och validitet	18
3.8.	Avvikande värden.....	19
4.	RESULTAT	21
4.1.	Kvantitativa resultat	21
4.1.1.	Respondenterna	21
4.1.2.	Fanlojalitetsnivå	21
4.1.3.	Tränarbyten generellt och i favoritklubben	22
4.1.4.	Tränarbyten i de tre scenarierna	23
4.2.	Kvalitativa resultat, öppna frågor	26
4.2.1.	Åsikt 1: Tränarbyten har effekt på resultat.....	26
4.2.2.	Åsikt 2: Tränarbyten har ingen effekt på resultat.....	27

5.	ANALYS OCH DISKUSSION.....	28
5.1.	Sammanfattning av resultat och svar på frågeställningarna	28
5.2.	Analys av kvantitativa data	28
5.2.1.	Fanlojalitet.....	28
5.2.2.	Fansens inställning till tränarbyte.....	28
5.2.3.	Korrelationen mellan fanlojalitet & åsikt om tränarbyten.....	30
5.3.	Analys av kvalitativ data	31
5.4.	Slutsatser och implikationer för allsvenska fotbollsklubbar.....	32
5.5.	Begränsningar och kritik.....	33
5.6.	Framtida forskning	33
6.	REFERENSER	35
7.	BILAGOR	39
7.1.	Bilaga 1 - Ytterligare resultat.....	39
7.2.	Bilaga 2 - Kvalitativa data, öppna frågor.....	49
7.4.	Bilaga 3 - Enkäten	62

1. Introduktion

1.1. Inledning

Den 19:e april 2021 annonserades till en ovetande fotbollsvärld planerna på European Super League. Tanken var att Europas 12 främsta lag skulle bryta sig ur sina nationella ligor och bilda en egen, sluten serie utanför UEFA:s kontroll. (Wikipedia contributors, 2021) Den negativa reaktionen från fansen var omedelbar och kraftfull, och från många fans direkt våldsam. Tre dagar senare kom beskedet att projektet skrotades.

Något som är intressant med denna misslyckade lansering är hur ledarskapet bakom ligan kunde ha misstagit sig något så oerhört på hur fansen skulle reagera. Exemplet visar på vikten av att klubbledningarna har bra kommunikation med sina viktigaste intressenter och förstår hur de ska marknadsföra sina idéer på ett fungerande sätt. I stället för att uppskattas av fansen, togs det istället emot som att klubbarna som ingick i projektet gjorde det för ekonomisk vinning, och att projektet skulle förstöra fotbollen. (Townsend, 2021)

Relationen mellan näringsliv och fotboll har under senaste årtiondena blivit allt starkare, med stora prispengar, professionella spelare och dyra tv-rättigheter. I Sverige gjordes denna professionalisering och kommersialisering av idrotten tydlig när Riksidrottsförbundets stämma under våren 1999 tillät förbundets anslutna klubbar att bolagiseras, ett beslut som stått sig sedan dess. (Riksidrottsförbundet, 2021) Idag är flera allsvenska fotbollsklubbar aktiebolag, med en struktur som följer den så kallade 51-regeln. Detta innebär att även om klubben är ett aktiebolag, så måste 51% av rösterna i bolaget ägas av medlemmarna. Med denna struktur följer särskilda förväntningar från såväl ägare och medlemmar som alla andra fans till klubbarna. Gemensamt för alla intressenter är att de förväntar sig resultat, såväl sportsliga som finansiella. Om inte klubben lyckas med det så skapas det snart ett missnöje bland fansen, vilka är klubbarnas viktiga kunder och källa till intäkter. (Lennartsson, 2020)

Efter perioder av dåliga resultat i aktiebolag är en vanligt förekommande åtgärd att byta ut verkställande direktörer. (Salancik & Pfeffer, 1980) I fotbollens värld finns samma fenomen representerat, där huvudtränare ofta får sparken när en klubb inte når uppsatta mål om sportsliga resultat. Detta fenomen förstärks då klubbar är aktiebolag, eftersom de sportsliga och finansiella resultaten är starkt sammanvävda i fotbollen genom exempelvis stora prissummor.

Forskning visar dock på att tränarbyten i sport är problematiska. I själva verket finns det inget stöd för att ett tränarbyte skulle leda till bättre resultat (Audas et. al. 1997, 2002; Bruinshoofd and ter Weel, 2003).

Frågan uppkommer då varför fotbollsklubbar fortsätter sparka sina tränare vid underprestation. Kan det finnas andra anledningar att genomföra tränarbyten?

1.2. Bakgrund

Traditionellt sett var sport ett sätt för människor att mäta sig mot varandra, samtidigt som man skapade underhållning för åskådare. Genom historiens gång har idrotten kommit att utvecklas till något mycket mer än så. Även om idrotten än idag fyller såväl funktioner så som hälsofördelar, underhållning och tävling, så har sport idag utvecklats till en massiv industri. I denna sportindustri med ett totalt värde på upp mot 600 miljarder dollar, så är fotbollen den största sporten av alla. (AT. Kearney, 2011)

Fotbollen och dess lag agerar idag likt andra industrier där företag konkurrerar om att inte bara vara bäst inom sin bransch, utan också generera ekonomiskt värde till sina ägare. I takt med att fotbollen gått från att enbart vara tävling och underhållning till att agera som en industri, får också parterna involverade nya roller. Spelarna är inte längre bara idrottare, utan agerar fixstjärnor för fansen och kassakor för klubbägare. Fotbollslagens tränare ska idag inte bara se till att spelarna utvecklas, utan bär ofta yttersta ansvaret för klubbens sportsliga resultat.

I dagens fotboll tjänar fotbollslagen stora summor vid framgångar i de olika ligor och cuper de deltar i. Exempelvis gav en vinst av Europeiska Champions League år 2020 en vinstsumma på upp mot 20 miljoner euro. (Cuquerella, 2019) Detta innebär två saker, dels att sportsliga resultat är direkt kopplade till klubbens finansiella resultat, men också att huvudtränaren som bär ansvaret för de sportsliga resultaten också har ett indirekt ansvar för de finansiella resultaten. En huvudtränare i fotbollen har därmed en enorm press på sig från många olika intressenter, exempelvis fans, klubbledning och ägare.

Denna stora press på tränare och deras klubbar att leverera resultat har lett till att huvudtränare i fotbollen ofta byts ut. Räcker inte resultaten till, så får tränaren sparken. I den svenska högsta divisionen i fotboll, Allsvenskan, så har det mellan 2010 och 2020 skett 85 instanser av tränarbyten, varav 36 kan ses som avskedande på grund av resultat under förväntan. (Wikipedia: Fotbollsallsvenskan 2010–2020) Denna statistik kan verka förvånande och intresseväckande eftersom tidigare forskning på tränarbyten inom idrott visat på att tränarbyten sällan ger bättre resultat. Tränarbytenes effekt på resultat verkar snarare obefintlig, eller till och med negativ. (Audas et. al. 1997, 2002; Bruinshoofd and ter Weel, 2003).

Tidigare forskning inom såväl sport som andra verksamheter har diskuterat orsaker till varför ledarbyten genomförs. Gamson och Scoth (1964) byggde vidare på Grusky (1963) och tog fram tre huvudteorier. *Common sense- one-way causality theory*, *Grusky two-way causality theory* och *Ritual Scapegoating no-way causality theory*.

Medan denna tidigare forskning pekat på tränarbytenes ineffektivitet och har försökt förklara orsaker till att organisationer genomför dem, så saknas det insikter om hur besluten mottages av intressenter. Den största, och kanske viktigaste gruppen av intressenter för ett fotbollslag är deras fans. Därav finns ett intresse i att undersöka hur fotbollsfans ser på tränarbyten.

Frågan uppstår om det finns en förståelse för tränarbytenes ineffektivitet, eller om fotbollsfans tror på tränarbytenes förmåga att hjälpa ett lag i en period av motgångar? Om fansen i själva verket tror på att en ny tränare leder till bättre resultat, så kan det tänkas att tränarbyten har värde utöver att försöka förbättra prestation. Om så är fallet kan klubbens ledning använda det som ett verktyg att hantera missnöjda fans, vilka är klubbens viktigaste kunder.

1.3. Problemområde

Inom idrott (fotboll) finns föreställningen att ett tränarbyte ofta kan hjälpa ett lag komma tillbaka på benen och förbättra sina resultat efter dåliga prestationer. Tidigare undersökningar har redan visat på att denna föreställning inte stämmer (Audas et. al. 1997, 2002; Bruinshoofd and ter Weel, 2003). Vidare har det undersökts varför ledarskapsbyten genomförs, där bland andra Gamson och Scotch (1964) visat på att tränarbyten enbart är en ritual för att ge fansen hopp om en ljusare framtid. Stöd för att sådana handlingar genomförs kan finnas i Pfeffers (1977,1981) forskning om symboliskt ledarskap.

Det saknas dock tidigare forskning på huruvida fans faktiskt tror på tränarbyten. Denna uppsats bygger därför vidare på området och undersöker hur (allsvenska) fotbollsfans tolkar tränarbyten. Ser fansen tränarbyten som ett effektivt verktyg för att förbättra resultat? Rapporten undersöker också huruvida nivån av fanship (Reysen, 2010) påverkar fansens tro på tränarbyten, vilket inte heller tidigare gjorts. Detta är intressant därför om fans tror att tränarbyten leder till bättre resultat så kan de användas på effektivt sätt både som symbolisk handling, men också som ett managementverktyg för att hantera missnöjda fans. Att undersöka vad olika fangrupper tycker om beslut är centralt för ledningen i en klubb, detta då de mer lojala och engagerade fansen är viktigare för klubben ur ett finansiellt perspektiv (Tapp & Clowes, 2002). Vid beslutsfattande i olika sammanhang krävs förståelse om de viktiga fansens syn på saker. Detta gäller såväl klubbens marknadsföring och presskommunikation, som beslut om tränarbyten eller spelarköp.

1.4. Syfte och frågeställning

Syftet med uppsatsen är att empiriskt undersöka allsvenska fotbollsfans tilltro till föreställningen att tränarbyten leder till bättre resultat inom fotbollen. Ifall fansen har en

tilltro till tränarbytenes effektivitet kan det ha implikationer för såväl marknadsföring, kommunikation samt stakeholder management-teori.

Det finns också ett intresse i att se om denna tilltro varierar med hur stark relation ett fan har till sin favoritklubb. Detta eftersom hängivna fans har ett större värde för en fotbollsklubb. Mer lojala fans lägger mer tid och pengar på sin favoritklubb, vilket leder till större finansiellt värde för klubben. (Tapp & Clowes, 2002)

De två frågeställningarna som kommer att undersökas är följande:

- 1) I vilken utsträckning tror allsvenska fotbollsfans på att tränarbyten leder till bättre resultat?
- 2) I vilken utsträckning korrelerar denna tro på tränarbytenes effektivitet med hur stort fan en supporter är av sin favoritklubb?

1.5. Antaganden och avgränsningar

Undersökningen begränsas till sporten fotboll. Anledningarna till detta är flera, framför allt för att fotboll är en mycket stor sport, med mycket hängivna och insatta supportrar. Detta innebär att såväl data som hängivna fans är lättillgängliga. För att underlätta studiens genomförande har uppsatsen begränsats till att undersöka supportrar av allsvenska fotbollsklubbar. Detta anses inte begränsa kvaliteten på studien, utan snarare förbättra den relativt om ett större omfång av klubbar hade använts för undersökningen. Historik över tränarbyten som genomförts i Allsvenskan är enkel att få tillgång till genom internet, och allsvenska klubbar har många engagerade fans som är villiga att delta i undersökningar som rör deras fotbollsintresse.

Uppsatsen antar att allsvenska fotbollsfans har åsikter om hur favoritklubben agerar. Detta antagande är baserat på att fans regelbundet visar intresse i klubbars olika beslut och handlingar. Detta intresse från fans visar sig i form av uttalanden och diskussioner i digitala forum, på sociala medier, i tv med mera. Vidare antas också att olika fans bryr sig olika mycket om vilka handlingar klubbar vidtar. Studien gör inga antaganden om vilka åsikter olika fans har, eller på vilket sätt nivån av fanlojalitet påverkar dessa åsikter.

1.6. Förväntat kunskapsbidrag

Uppsatsen undersöker i vilken utsträckning fotbollsfans uppskattar åtgärden att avskeda en tränare under en säsong av dåliga resultat. Presenterade resultat skulle kunna utnyttjas av fotbollsklubbar när de ska fatta beslut om tillvägagångssätt vid motgångar. Vad fansen tycker och tänker om olika tilltag, exempelvis tränarbyten, är en viktig faktor att ta i beaktning vid beslutsfattande. Då många lagsporter har liknande relationer

mellan klubbar och fans som fotbollen kan resultaten även tänkas vara applicerbara för andra sporter och kommunikation mellan supportrar och klubbar i stort.

Fansens syn på tränarbyten är också en avgörande faktor i frågan om hur effektivt ett tränarbyte är för att hantera fansens nöjdhetsnivåer. Om fans tror på tränarbytens effekt på resultat, så kan tränarbyten lämpligt användas för att påverka fansens syn på klubbledningen. Om fallet är så att fans tror på tränarbyten, så kan åtgärden att sparka tränaren ses som ett bra exempel på symboliskt ledarskap i stakeholder management.

1.7. Disposition

Först presenteras befintlig teori inom problemområdet, därefter metoden som har använts för att inhämta data. Sedan presenteras resultatet av sammanställda data. Avslutningsvis görs en analys av och förs en diskussion rörande resultaten. Resonemangen rör inte bara de kvantitativa resultaten utan innefattar även en kvalitativ del, baserad på fansens insamlade kommentarer. Slutligen görs en kritisk genomgång av begränsningar i uppsatsen och ges förslag på ämnen för framtida forskning.

2. Teoretisk referensram

Fans är viktiga för en fotbollsklubb, inte minst finansiellt. Forskning visar att ju mer engagerade fans är, desto mer ägnar de sig åt sin favoritklubb (Tapp & Clowes, 2002) .

För studien är det intressant att förstå hur en fotbollsklubbs ledning med sitt agerande påverkar fansen och deras lojalitet. Olika marknadsföringsåtgärder kan användas för att förstärka fansens koppling till laget. Dessa är extra viktiga i situationer där klubbens prestationer är sämre än förväntat och kommunikationen med fansen måste nå fram.

En av de mest genomgripande åtgärderna en klubbledning kan ta till är att avskeda en tränare under pågående säsong. Detta är något som varit frekvent förekommande inom den allsvenska fotbollen under de senaste säsongerna. I nästan alla fall har denna händelse föregåtts av en serie negativa matchresultat, vilka frestat på supportrarnas lojalitet. Rapporten undersöker om avskedandet av en tränare är en åtgärd som har fansens stöd och om detta eventuella stöd är beroende av hur engagerade supportrarna är.

För att stärka förståelsen av frågeställningarna görs en genomgång av relevant litteratur inom teorier rörande supporterskap, kundnöjdhet och lojalitet, Critical Incident Theory, samt action bias, scapegoating teori och symboliskt ledarskap.

2.1. Supportrarnas lojalitet

2.1.1. Psykologisk koppling

Det finns omfattande forskning som undersöker hur fotbollsintresserade personer blir engagerade fans till vissa klubbar, ur idrottspsykologiskt perspektiv. The Psychological Continuum Model (PCM) förklarar fans psykologiska koppling till sporten. PCM definierar fyra utvecklingssteg, där varje steg förstärker supportens attityd och anknytning till sporten: Awareness, Attraction, Attachment och Allegiance. (Funk & James, 2001; Wann & James, 2019) Den kunskapen är viktig, då en fotbollsförening i stor utsträckning är beroende av sina mest lojala fans på flera nivåer. Det gäller inte minst det finansiella bidraget de ger via biljettintäkter och andra köp. Närvaro på idrottsmatcher är en betydande inkomstkälla för lag genom merförsäljning av mat, dryck och souvenirer samt potentiella sponsringsintäkter (Dale et al. (2005)). Ju mer engagerade fans är, i desto större utsträckning följer de också laget. Supportrar som går på fler matcher spenderar inte bara mer pengar på entréavgifter, utan även på klubbens reklamprodukter. (Tapp & Clowes, 2002).

2.1.2. Lagidentifikation

Nivån av lagidentifikation påverkar fans vilja till framtida köp och återbesök positivt (Theodorakis, Koustelios, Robinson & Barlas, 2009; Matsuoka, Chelladurai & Harada, 2003). Det finns olika sätt att definiera engagemanget hos fans. Tapp och Clowes (2002) segmenterar fotbollssupportrar baserat på hur många matcher de går på per säsong i tre huvudgrupper: tillfälliga supportere, stamkundssupportrar, och fanatiker. Sutton, McDonald, Milne och Cimperman (1997) använder tre nivåer av fanidentifikation: sociala fans, fokuserade fans, och bestående fans.

Lagidentifikation är en viktig variabel för lojalitetsmätning. Lagidentifikation beskrivs i en studie som ”utsträckningen som ett fan känner en psykologisk förbindelse till ett lag” (Theodorakis et al., 2012, sid 26). I samma rapport finner man att relationen mellan lagidentifikation och behov av tillhörighet är signifikant positiv. Ju högre fanidentifiering, desto lägre priskänslighet och lägre lagprestationskänslighet (Sutton et al., 1997), vilket innebär ökad lojalitet.

2.1.3. Fan lojalitet och nöjdhet

Frederick F. Reichheld (1993) konstaterar att även om de ekonomiska fördelarna normalt är stora vid hög kundlojalitet, krävs det en speciell och konstant hantering av kunderna för att behålla relationen.

Då spelet på planen kan ses som en produkt, med åskådarna som kunder, kan man också betrakta fansens upplevelser i variablerna kundnöjdhet och lojalitet. Magnus Söderlund (2010) skriver att kundnöjdhet är en funktion av hur väl resultatet (här lagets prestationer) matchar kundens förväntningar. En av de viktigaste resulterande variablerna ur kundnöjdhet är lojalitet. Denna utvecklas över tid och definieras ofta i två dimensioner – beteende och mentalitet. Beteendet kan över tid observeras som hur länge, ofta och i hur hög grad man ägnar sig åt ”produkten” fotbollsklubben. Den andra dimensionen är väldigt viktig i det här sammanhanget. Ett fan som omfattas av mental lojalitet drömmer och fantiserar om klubben. Engagemanget och medverkan går djupt och lojaliteten är mycket långvarig.

Fanlojalitet (fan loyalty) är en beteckning som används för att beskriva en supporters koppling till objektet för sin dyrkan. Uttrycket beskrivs ha flera dimensioner, bland annat sportpsykologiskt, gällande brand attention och nivåer på anknytning till en sportförening (Wikipedia contributors. (2010, July). *Fan loyalty*. Wikipedia.org). I uppsatsen används därför termen fanlojalitet för att beskriva denna anknytning.

2.1.4. Mätning av fanlojalitet

Det är därför viktigt för en klubbs ledning att kunna värdera hur intresserade de som följer klubben är, för att kunna behålla eller öka detta engagemang. Det finns sedan

länge instrument framtagna för att i enkätform kunna mäta detta intresse. En mycket använd metod är Sport Spectator Identification Scale (SSIS), där ett antal frågor i form av likertskalor ringar in intresset (Wann and Branscombe (1993)). En variant av denna är ett verktyg utvecklat av Stephen Reysen, som definierar en så kallad fanship scale (Reysen and Branscombe (2010)).

2.2. Det kritiska skedet

Lojaliteten brukar sättas på prov speciellt under perioder av svårigheter för en fotbollsklubb. Forskning visar att personer som är engagerade fans i större utsträckning håller sig lojala till sin klubb genom med- och motgångar, över många år. (Wann, D. L., & James, J. D. (2019).

2.2.1. The Critical Incident Theory

Trots den uppenbart starka lojaliteten som fansen känner, når man ibland till ett läge där förtroendet brister. The Critical Incident Theory menar att negativa händelser hänger kvar i fansens kollektiva minnen och påverkar attityder under en relativt lång tid. Empirisk forskning pekar på att en negativ upplevelse påverkar mycket starkare än en positiv och kan snabbt resultera i krav på förändring (Mittal et al, 1998). Negativa resultat upplevs som hotande och pockar på åtgärder i större utsträckning än positiva resultat (Taylor 1991).

Den viktigaste faktorn för att visa på framgång för en allsvensk fotbollsförening är att vinna matcher. Trycket från media och fans är alltid starkt och detta spelar ut sig i offentligheten, vilket sätter extra press på ledningen att agera kraftfullt.

2.2.2. Teorier om ledarskapsbyte

Forskningen inom ledarskapsbyte av främst Grusky (1963) samt Gamson och Scotch (1964) har fört fram tre ledande förklaringar.

“The common-sense one-way causality theory” (Grusky), menar att managern ensam är ansvarig för resultaten.

“The two-way common causality theory”, håller visserligen managern som ansvarig, men menar också att ledarbyten kommer att skapa osäkerhet inom organisationen en tid framöver, vilket kan påverka synen på den nye ledarens arbete.

Den tredje teorin är “Ritual scapegoating no-way causality theory”. Åtgärden är tänkt att vara rent rituell, tränarbytet ska ingjuta optimism i supportrarna, även om grundinställningen är att bytet inte kommer att påverka resultaten i positiv riktning. Den här typen av symboliskt ledarskap har beskrivits av Pfeffer (1977, 1981), som menar att

vägen framåt redan är förutbestämd och ledningens uppgift är helt enkelt att försöka skapa lite mening i det som händer för fansen.

Enligt teorin om action bias (Bar-Eli et al, (2007) kan ledningen till och med känna sig tvungen att ta till en åtgärd, därför att göra ingenting ses negativt av fansen.

Inom sporten finns en vitt spridd uppfattning att tränarbyten påverkar laget i positiv riktning. Det ligger därför nära till hands för klubbledningen att avsätta tränaren för att bryta trenden och få till en förbättring. (Bruinshoofd & Bas ter Weel, 2003). I själva verket visar forskningen kring effekten av ledarbyten inte på några säkra trender. Det har exempelvis inom näringslivet varit svårt att tolka VD-bytens påverkan. (Beatty & Zajac, 1987; Cao et al., 2006). Även inom idrotten är svaren osäkra. Analyser av tränarbyten inom olika sporter (Pfeffer & Davis-Blake (1986), Bruinshoofd och Bas ter Weel (2003)), visar inte på några entydigt positiva utfall. Istället verkar resultat ofta var opåverkade, eller rent av försämrade.

3. Metod

Målet med uppsatsen är att empiriskt undersöka hur fans av fotbollsklubbar uppfattar de åtgärder som klubbledning tar till i situationer där klubben underpresterar i förhållande till uppsatta mål.

Nedan beskrivs först valet av ansats samt vilken metod som ansågs bäst lämpad för undersökningen. Därefter följer en redogörelse för hur datainsamlingen gick till och vilka verktyg som användes för analysen. Sedan redogörs för hur den valda metoden använts, vilka variabler som valts och vilka jämförelser som gjorts. Slutligen görs en utvärdering av resultatets reliabilitet samt validiteten i de mått vilka har använts.

3.1. Val av ansats

Det föreligger en omfattande forskning rörande sportmarknadsföring och sportpsykologi, riktad mot fans inom idrott och speciellt fotboll. Frågeställningar och insamlade data testades därför mot dessa teorier och tidigare forskning, och en deduktiv ansats var den lämpligaste (Bryman & Bell 2019).

3.2. Val av metod

Som metod valdes en kvantitativ enkätundersökning, vilket bedömdes vara den mest passande för att samla in de data som behövdes för en jämförande analys.

Distributionen av enkäten gjordes till allsvenska fotbollsfans genom fanforum och fanklubbar till de allsvenska fotbollslagen. Detta garanterade att så många respondenter som möjligt nåddes och ett tillräckligt stort datamaterial samlades in för att kunna få fram statistiskt representativa analyssvar.

De underlag som använts i enkäten för att beskriva diverse verkliga scenarion som respondenterna skulle ta ställning till, har hämtats från online-källor, såsom Wikipedia, Svensk Fotboll och Fotboll Sweden.

I enkäten har de svarande givits tillfälle att utveckla sina åsikter i form av öppna svar. Dessa svar har omhändertagits och analyserats i en kvalitativ del av diskussionsavsnittet.

En alternativ metod för hur en studie på ämnet hade kunnat genomföras är en kvalitativ sådan, baserad på ett antal djupintervjuer med allsvenska fotbollsfans. Detta alternativ har valts bort bland annat därför en sådan metod hade gjort det svårare att beräkna nivå på fanlojaliteten.

3.3. Datainsamling

Enkäten konstruerades i programmet Qualtrics, enligt instruktioner från Business Research Methods (Bryman & Bell 2019). När första version av enkäten var sammanställd skickades denna version ut till fotbollsintresserade närstående till skribenterna. Utifrån testgruppens respons på enkäten kunde sedan sista justeringar och förbättringar göras.

Därefter publicerades enkäten elektroniskt 2021-04-27, och var öppen och aktiv att genomföras fram till 2021-05-07. Då målgruppen för respondenter var fans till allsvenska fotbollslag, kontaktades administratörer för klubbarnas officiella fanforum på sidor som Facebook, Twitter och Svenskafans. Efter godkännande om att dela enkäten skickades den ut i dessa kanaler. Responsen har varit positiv och svarsprocenten god.

3.4. Enkätens utformning

Enkäten delades upp i ett antal block, vilka ringar in olika variabler som det fanns intresse att undersöka. Frågorna i blocken var främst ställda som 7-gradig likertskala, med svarsalternativ i olika nivåer. Exempelvis kunde en sådan skala gå mellan från "Stämmer inte alls" till "Stämmer absolut".

I samtliga block har också lämnats möjlighet för respondenterna att utveckla sina tankar i form av öppna svar, vilket gav studien en möjlighet att ha en kvalitativ dimension i sin analys.

Det första blocket, "Din favoritklubb och du", avser att identifiera nivån på fansens entusiasm. Frågorna är hämtade från metoden Sport Spectator Identification Scale (SSIS). Ett antal frågor ställs i form av likertskalor. Svaren definierar intresset och resulterar i en så kallad fanship scale.

I blocket "Hur skulle du göra?" ställs respondenten inför ett scenario, baserat på en verklig händelse som utspelat sig i en allsvensk fotbollsklubb någon gång under de senaste tio säsongerna. Fallet beskriver en negativ utveckling i klubben och avslutas precis innan klubbledningen tar ett beslut. Enkäten ber den svarande att rangordna olika möjliga åtgärder, samt hur man själv som klubbchef skulle ha agerat. Syftet är att få fram ett underlag som visar vilka åtgärder respondenterna föredrar.

I det följande blocket, "Uppföljning av fallet" avslöjas vad klubbledningen gjorde i det verkliga fallet. Respondenten får nu värdera åtgärden och på vilken nivå man känner förtroende för styrelsen, samt hur nöjd man känner sig. Övriga frågor i blocket handlar om vilken riktning man tror att lagets resultat tog efter detta, samt vilken åsikt man har om effektiviteten av olika åtgärder, främst tränarbyten. Här får den svarande också möjligheten att svara på motsvarande frågor relaterade till ett tränarbyte i sin favoritklubb, i det fall de upplevt ett sådant. Dessa frågor ska mäta respondenternas

åsikter om tränarbyte i sin egen klubb och i vilken mån deras åsikter överensstämmer med klubbledningen.

I blocket ”Hur följer du ditt lag?” får supporten ange hur och hur ofta man följer sitt lag under en säsong. Finns det ett möjligt samband mellan hur ofta man ser sitt lag spela och hur man ser på klubbledningens agerande?

Enkäten avslutas sedan med allmänna frågor om ålder, kön, hur man uppfattat enkäten, plus den viktiga frågan om på vilken plats man tror att favoritlaget kommer att sluta i årets allsvenska.

3.5. Verktyg vid analys

Samtliga data har samlats in via den elektroniska enkäten i verktøget Qualtrics. Enkätens resultat har sedan laddats ner och exporterats till statistikverktøget IBM SPSS 27 för statistisk behandling. Vissa tabeller och grafer som genererats ur SPSS har senare behandlats i bland annat Excel, för en mer estetisk presentation.

3.6. Tillvägagångssätt

I följande stycke kommer tillvägagångssätt som använts för att undersöka frågeställningarna beskrivas.

3.6.1. Fanlojalitet

Fanlojalitet hos respondenterna mättes genom tretton frågor utformade efter metoden SSIS (Wann and Branscombe (1993)), (Reysen and Branscombe (2010)). Varje fråga var formulerad på en sjugradig likertskala och utformad för att fånga information om hur omfattande respondentens stöd är för sin allsvenska favoritklubb. Frågorna rör intresse, lojalitet, tid nedlagd på klubben, med mera. Ett index skapades baserat på medelvärdet från dessa tretton frågor, där varje respondents fanlojalitet till favoritklubben rankades på en skala mellan 1 och 7. Indexets användbarhet säkerställdes med hjälp av test av dess Cronbach's alfa-värde.

3.6.2. Åsikter om tränarbyten

En av studiens huvudmål är att undersöka vad allsvenska fotbollsfans tycker om tränarbyten. För att testa detta ställdes flertalet liknande frågor om åsikter runt tränarbyten till respondenterna. Dessutom ställdes frågor om vad fansen tyckte om tränarbyten i olika sammanhang.

Först tillfrågades fansen om sin generella uppfattning om tränarbyten, därefter om sina åsikter om tränarbyten som skett i deras favoritklubb. Slutligen så presenterades varje respondent med ett scenario baserat på en verklig händelse som skett i en allsvensk

fotbollsklubb under de senaste tio åren. Scenariot var slumpmässigt utvalt för varje respondent från en pool om tre konstruerade scenarier. Alla tre scenarierna baserades på händelser där klubben i verkligheten hade avskedat tränaren.

För scenarierna ställdes dessutom frågorna gällande deras åsikter om tränarbyten två gånger. Första gången utan att respondenten blivit informerad om att beskrivningen var baserat på en verklig händelse, och sedan en andra gång efter att de fått veta att scenariot utspelat sig i verkligheten, samt att i det verkliga fallet blev tränaren sparkad.

Utöver direkta frågor om tränarbyten, blev också respondenterna tillfrågade att jämföra tränarbyten med andra insatser fotbollsklubbar kan välja att göra i tider av nedslående resultat.

Efter varje frågepaket i enkäten gavs respondenterna möjligheten att utveckla sina tankar i en öppen fråga. Fansens kommentarer visar att frågan om ett fotbollslags underprestationer inte är endimensionell. Svaren visar att ett flertal faktorer spelar in, enligt supportrarna. Kommentarer tas upp och diskuteras i en kvalitativ del i kapitel 5. Därigenom erhålls en djupare förståelse för supportrarnas svar i enkäten. Det bör också vara till hjälp för klubbledningar, som önskar förbättra sin kommunikation med fansen.

3.6.3. Korrelationen mellan fanlojalitet och åsikter om tränarbyten

För att mäta vilka samband som fanns mellan respondenternas åsikter om tränarbyten och deras nivå av fanlojalitet så genomfördes bivariata korrelationstester för att ta fram Pearson's korrelationskoefficient. Utöver detta användes Independent Samples T-test för att få en bättre översikt över hur fansens åsikter om tränarbyten var fördelad bland respondenterna. Här valdes att dela upp de tillfrågade fansen i två grupper, de med en fanlojalitets "poäng" större eller lika med 4, och de med en "poäng" mindre än 4. Fanlojalitetsindexet sträcker sig mellan 1 och 7, där 4 utgör en neutral, genomsnittlig lojalitetsnivå. Uppdelningen gjordes med det som referenspunkt för att se om fansens åsikter skilde sig mellan de som låg på den övre delen av skalan och de som låg på den nedre delen av skalan.

3.7. Reliabilitet och validitet

En viktig faktor för tillräcklig reliabilitet är stabilitet. Med det menas att resultaten i en studie ska vara repeterbara, d.v.s. de ska kunna upprepas av en annan forskningsgrupp vid en senare studie. Detta är extra viktigt när det gäller kvantitativa undersökningar (Bryman & Bell, 2019). Genom att inkludera enkätens frågor i uppsatsens bilaga 3, samt en tydlig beskrivning av såväl metod, verktyg och tillvägagångssätt så anses studien vara upprepningsbar.

Ett sätt att kontrollera stabilitet är att jämföra om resultaten överensstämmer med utfall i samma typ av mätningar i tidigare studier, exempelvis rörande lagidentifikation (Wann & Branscombe, 1993; Wann, 2006) och lojalitet (Wann & James, 2019). För att ta detta i hänsyn så har studien varit noga med att upprepa de mönster och formuleringar av frågor som tidigare har använts vid liknande studier.

En annan faktor är intern reliabilitet, med vilket menas att man strävar efter att man i varje fråga för en beroende variabel mäter samma sak. För varje beroende variabel har därför använts ett antal likartade frågor som sedan jämförts. På så sätt minskas risken för missförstånd (Bryman & Bell, 2019). Ett ofta använt mått för att mäta intern reliabilitet är att testa Cronbach's alpha-värdet. En överensstämmelse på 0,70 anses allmänt vara tillräckligt för att garantera intern reliabilitet. Vid indexering som användes för korrelationstester mellan fanlojalitet och åsikter om tränarbyte därför genomfört ett test för Cronbach's alpha. Resultatet gällande indexet för fanlojalitet var 0,862 vilket innebär att indexet och lojalitetsskalans inre reliabilitet var tillräcklig.

Validitet handlar om att man i undersökningen verkligen mäter det man avsett att mäta. Här hanteras åter två intressanta faktorer, inre validitet och konstruktionsvaliditet.

Inre validitet (content validity) handlar om huruvida tekniken för datainsamling ger information om den fråga som är av intresse. Konstruktionsvaliditet (construct validity) ska se till att testet är så konstruerat att det mäter det som är avsett.

Önskad validitet kan uppnås om man konsekvent använder sig av beprövade frågor och mätskalor. Resultat ska då överensstämma med resultatet från undersökningar gjorda av andra med samma eller annan metod/teknik. För att garantera validiteten har de instruktioner som beskrivs i Business Research Methods (Bell, E., Bryman, A. & Harley, B. (2019) följts. Likertskalor har genomgående använts i enkäten för att erhålla mått på respondenternas attityder. För att få fram fanship scale har den modell som utvecklats av Stephen Reysen följts (Reysen and Branscombe (2010).

Extern validitet handlar om i vilken utsträckning resultaten är generaliserbara (Söderlund 2005). Viktigt för en hög nivå på extern validitet är ett bra urval av respondenter och en hög svarsfrekvens. Det totala antalet accepterade svar från fans till allsvenska klubbar, vilka har kontaktats via fanklubbarnas egna medlemssidor gör att den externa validiteten bedöms vara acceptabel.

3.8. Avvikande värden

I enkätsvaren har ett antal möjliga avvikande värden identifierats. Det gäller könsfördelningen och att ett stort antal svar inkommit från fans till några få klubbar.

Dessutom finns en möjlig snedfördelning mellan klubbar med stora ambitioner ställda mot klubbar som troligen ej realistiskt siktar på mästerskapet.

Beträffande könsfördelningen, 90% män, 10% kvinnor, verkar detta trots allt vara i överensstämmelse med hur det ser ut på läktare och i fanklubbar. I sin uppsats "Här kommer pågarna" skriver Jesper Stenberg att exakt statistik från Sverige är nästintill omöjlig att finna kring könsfördelningen, men siffror från andra europeiska ligor ger en fingervisning. I engelska ligan är andelen kvinnor 8,5%, i Danmark 10–12% och i Tyskland upp till 20-30% på vissa matcher (Stenberg, Jesper (2018). Då fördelningen i enkäten speglar andelen män och kvinnor generellt på läktaren, bedöms detta inte påverka.

Av de fullständiga enkäterna är flest från anhängare till Malmö FF (44%) därefter IFK Göteborg (12%). Dessutom är Malmö FF och IFK Göteborg klubbar med stora ambitioner. När samtliga storstadsklubbar räknas ihop (Malmö FF, IFK Göteborg, AIK, Djurgårdens IF och Hammarby IF) står supportrar från de lagen för 71,1% av de inkomna enkäterna. Övriga lag står alltså för nästan en tredjedel. Men eftersom svar kommit in från 14 av 16 allsvenska klubbar, bedöms det vara en acceptabel fördelning.

Vid läsning av fansens svar i de öppna frågorna, verkar scenarierna missa vissa parametrar som intresserar fansen. Exempelvis skador i truppen, dålig ekonomi, etc. Detta hanteras genom att en kvalitativ del, baserad på svaren i de öppna frågorna finns med i kapitel 5.

4. Resultat

Uppsatsen undersöker svenska fotbollssupportrars åsikt om effektiviteten i tränarbyten inom fotboll, samt om deras uppfattning påverkas av hur starka fans de är.

Resultatet delas in i två delar, en kvantitativ del och en kvalitativ del. För den kvantitativa delen presenteras allmänna data om respondenterna, data om fanlojalitetsnivån hos respondenterna, fansens åsikter om tränarbyten generellt och i egna favoritklubben, samt fansens åsikter om tränarbyten i tre presenterade scenarierna.

Utöver resultat över åsikterna om tränarbyten, presenteras även resultat för korrelationsanalys mellan korrespondenternas åsikter om tränarbyten och deras nivå av fanlojalitet.

4.1. Kvantitativa resultat

4.1.1. Respondenterna

Totalt samlades in 445 svar från individuella respondenter. Av dessa hade 248 av respondenterna svarat på enkäten till 100%. Då 248 respondenter ansågs vara ett tillräckligt stort urval valdes att enbart använda dessa för fortsatt analys. Bortfallet på 197 berodde på att de inte svarat på alla frågor i enkäten. Störst bortfall fanns vid de inledande frågorna om godkännande av GDPR. Detta innebär att majoriteten av bortfallet bestod av personer som enbart öppnat enkäten och sedan direkt loggat ut. Vidare ska förtydligas att bland de 248 respondenterna vars svar använde för analysen, så var det 229 av dessa som angav att de varit med om ett tränarbyte i sitt favoritlag. Dessa 229 respondenters svar användes därför för analysen av åsikter gällande tränarbyten i fansens favoritlag. Bland dessa 248 respondenter omfattas svar från fans till 14 av 16 nuvarande allsvenska klubbar. Två av de allsvenska klubbarna hade inga supportrar som deltog i studien, Varberg BoIS och Mjällby AIF. Av respondenterna var en stor majoritet män (89,9% av respondenterna), och en mindre andel kvinnor (8,9%). En liten andel ville inte ange kön (1,2%). Åldern på respondenterna låg mellan 16 och 77 år, med en genomsnittsålder på 42 år. De mest vanligt förekommande favoritklubbarna hos respondenterna var Malmö FF (44% av respondenter), IFK Göteborg (12%) och IK Sirius (10%). Fullständiga data om varje klubbs respondentdata finns i Bilaga 1.

4.1.2. Fanlojalitetsnivå

Respondenternas fanlojalitetsnivå mättes genom sammanställt fanshipindex på en skala mellan 1 och 7, där 1 innebär att man är så lite fan som skalan mäter och 7 är så mycket fan som man kan vara enligt skalan. Genomsnittlig fanlojalitetsnivå hos respondentgruppen var 5,33:

Tabell 1: Fanlojalitetsnivå

	n=248
Mean	5,33
Min	1
Max	7

4.1.3. Tränarbyten generellt och i favoritklubben

Åsikter om tränarbyten generellt och i respondenternas favoritlag

Respondenterna fick svara på frågor rörande tränarbyten i fotbollsklubbar. Dels fick de frågor om deras generella åsikter om tränarbyten, men också om deras åsikter gällande tränarbyten som ägt rum i deras favoritklubb.

Åsikterna presenteras nedan på en sjugradig skala i tabell 2. Vänster spalt representerar åsikter om tränarbyten generellt och höger spalt åsikter om tränarbyten i deras favoritlag.

Tabell 2:

Deskriptiva data om fansens åsikter om tränarbyten vid sportsliga resultat under förväntan. Skala 1-7 där 1= Håller absolut inte med; 7= Håller absolut med.

	Generellt	Favoritlag
N:	n=248	n=229
Mean:	4,52	5,22
Min:	1	1
Max:	7	7
St. Dev:	1,24	1,64

Korrelation mellan fanlojalitet och åsikt om tränarbyte, generellt och favoritlag

Här presenteras resultat av korrelationsanalys mellan fanlojalitet och fansens åsikter om tränarbyte. Åter igen både generella åsikter samt åsikt om tränarbyten hos respondenternas favoritklubb. Den beroende variabeln är åsikten om tränarbyten och den oberoende variabeln är fanlojalitet.

Utöver korrelationskoefficient R presenteras mean för åsikten om tränarbyten för fansen, uppdelat i två grupper. I tabellen nedan delas de in i en "övre" och en "nedre" grupp. Fansen är här indelade baserat på var de ligger på fanship-skalan, är man på den övre halvan (fanship ≥ 4) tillhör man "Övre grupp" i tabellen, och är man på den nedre halvan av skalan tillhör man "nedre" gruppen (fanship < 4).

Tabell 3: Korrelationsdata mellan åsikt om tränarbyten och fanlojalitet.

	Generellt:	Favoritlag:
Lägre grupp:	3,7	4,17
Övre grupp:	4,54	5,37
R:	0,207**	0,233**

**Korrelationen är signifikant på 0,001 nivå.

4.1.4. Tränarbyten i de tre scenarierna

Nedan presenteras data för de tre scenarierna (*Den unge tränaren*, *Klubbikonen* och *Efterföljaren*). Först läggs deskriptiva data fram, sedan följer respondenternas åsikter om att genomföra ett tränarbyte som lösning på problemen beskrivna i de tre scenarierna. Först vad de tyckte borde göras i scenarierna före de fick veta vad klubbledningen beslutade, och sedan deras åsikt efter att de fick veta vad det verkliga utfallet av scenarierna blev. Därefter följer respondenternas åsikter om tränarbyte relativt andra åtgärder de ombads utvärdera. Slutligen görs även en korrelationsanalys mellan respondenternas åsikter och deras nivå av fanlojalitet.

Scenarierna kan läsas i sin fullständighet i enkäten, bilaga 3

Deskriptiva data, fördelning av respondenter mellan scenarierna

Tabell 4

Fördelning av respondenter på scenarier

	Antal	Procent	Giltig %	Adderad %
<u>Scenario 1</u>				
(<i>Den unge tränaren</i>)	79	31,9	31,9	31,9
<u>Scenario 2</u>				
(<i>Klubbikonen</i>)	83	33,5	33,5	65,3
<u>Scenario 3</u>				
(<i>Efterföljaren</i>)	86	34,7	34,7	100,0
Totalt	248	100,0	100,0	

Åsikt om tränarbyte, scenarier 1 till 3

Tabell 5

Åsikter om tränarbyte för scenarion 1 till 3, *före* information givits om att tränarbyte i verkligheten genomfördes:

	S1, Unge tränaren	S2, Klubbikonen	S3, Efterföljaren
n	79	84	85
Mean:	4,04	3,88	4,73
Min:	1	1	1
Max:	7	7	7
St.dev	1,96	1,97	1,94

Tabell 6

Åsikter om tränarbyte för scenarion 1–3, *efter* information givits om att tränarbyte i verkligheten genomfördes:

	S1, Unge tränaren	S2, Klubbikonen	S3, Efterföljaren
n	79	84	85
Mean:	4,25	4,43	4,88
Min:	1	1	1
Max:	7	7	7
St.dev	1,87	1,82	1,79

Tränarbyte relativt andra åtgärder

Respondenterna fick sätta betyg på en likertskala hur bra de tyckte fyra olika åtgärder var för att lösa de tre presenterade scenarierna. Åtgärderna var *tränarbyte*, *spelarköp*, *ändra taktik* samt *gör ingenting*. Medelvärdena presenteras nedan.

Tabell 7:

Fans åsikt om tränarbyten relativt andra åtgärder för de presenterade scenariona: Skala 1–7, där 1 = Mycket dåligt och 7 = Mycket Bra

	S1, Unge tränaren	S2, Klubbikonen	S3, Efterföljaren
Tränarbyte:	4,04	3,88	4,73
Spelarköp:	5,41	5,27	5,29
Ändra Taktik:	5,32	4,96	5,38
Gör Inget:	2,11	2,14	1,79

Fansens nöjdhet med beslutet

Nedan presenteras data för fansens nöjdhet med beslutet att sparka tränaren för varje enskilt scenario. Skalan är en klassisk kundnöjdhets skala 1–10, 1 är minimalt nöjd och 10 är maximalt nöjd.

Tabell 8:

	S1, Unge tränaren	S2, Klubbikonen	S3, Efterföljaren
n	79	84	85
Mean:	5,52	5,61	6,16
Min:	1	1	1
Max:	10	10	10
St.dev	2,58	2,55	2,78

Korrelation mellan fanlojalitet och åsikt om tränarbyte, scenarier 1–3

Här presenteras tre tabeller för korrelationsdata mellan fanlojalitet och åsikter om tränarbyte för scenario 1, scenario 2 och scenario 3. I första kolumnen i varje tabell presenteras korrelationen med data från åsikterna *före* informationen om det verkliga utfallet, och i den andra kolumnen läses korrelationen för åsikterna *efter* att respondenterna fått information om det verkliga utfallet.

Även i dessa tabeller presenteras genomsnittlig åsikt för den “övre gruppen” av fans, alltså de med en lojalitetsnivå på ≥ 4 , och för en nedre grupp med lojalitetsnivå på < 4 .

Tabell 9: Korrelation för scenario 1 mellan åsikter om tränarbyten och fanshipnivå bland fans. Före och efter information om tränarbyte angivits:

	Före Information:	Efter Information:
Lägre grupp:	3,27	3,71
Övre grupp:	4,516	4,31
R:	0,127	0,026

Tabell 10: Korrelation för scenario 2 mellan åsikter om tränarbyten och fanshipnivå bland fans. Före och efter information om tränarbyte angivits:

	Före Information:	Efter Information:
Lägre grupp:	3,31	3,63
Övre grupp:	4,01	4,51
R:	0,253*	0,304**

*Korrelationen signifikant på 0,02 nivå

**Korrelationen signifikant på 0,05 nivå

Tabell 11: Korrelation för scenario 3 mellan åsikter om tränarbyten och fanshipnivå bland fans. Före och efter information om tränarbyte angivits:

	Före Information:	Efter Information:
Lägre grupp:	2,83	3
Övre grupp:	4,87	4,93
R:	0,14	0,16

4.2. Kvalitativa resultat, öppna frågor

I denna del presenteras resultaten från svaren på enkätens öppnas frågor som respondenterna lämnade i enkäten. Totalt samlades 168 svar in i textform, där 43 av dem var generella kommentarer om enkäten och 125 av svaren var relaterade till synen på tränarbyten. Bland respondenternas svar fanns såväl positiva som skeptiska inställningar till tränarbyten beskrivna. Här följer ett urval av citat från lämnade svar. Alla lämnade svar, både för och emot tränarbyte hittas i sin helhet i bilaga 2.

4.2.1. Åsikt 1: Tränarbyten har effekt på resultat

Bland svaren rörande tränarbyten kunde en stor majoritet av dessa konstateras argumentera för att tränarbyten leder till bättre resultat. Det kan konstateras att flera av svaren pekar på en tro på tränarbyten kortsiktiga effekt, snarare än långsiktiga effekt.

Exempel följer nedan, alla övriga kommentarer från respondenter finns samlade i Bilaga 2.

Uteblir resultaten under en längre tid bör man byta ut tränaren/tränarstaben under förutsättning att tränaren har haft möjligheten att arbeta med en för honom bra trupp. Ett tränarjobb kan jämföras med ett säljjobb, uteblivna resultat innebär att man får se sig om efter något nytt jobb. Svårare än så anser jag inte att det är. (Öppet svar 118, Bilaga 2)

Stora påverkan på den mentala biten för spelarna, ett tränarbyte brukar i alla fall i min klubb ge mycket bra resultat i det korta tidsperspektivet, ifall det är rätt med den tränaren långsiktigt är en annan sak och man kan behöva byta tränare igen. (Öppet svar 98, Bilaga 2)

Det är ju ofta en nice injektion i början i alla fall med en ny tränare. (Öppet svar 84, Bilaga 2)

Kortsiktigt kan en ny röst ge en injektion och förbättrade resultat, inte självklart att det håller i sig över tid.... (Öppet svar 85, Bilaga 2)

Uteblivet resultat eller utebliven utveckling över tid gynnas oftast av ett tränarbyte, men att byta tränare efter en kort tids uteblivna resultat leder oftast ingenstans. (Öppet svar 90, Bilaga 2)

4.2.2. Åsikt 2: Tränarbyten har ingen effekt på resultat

Bland svaren fanns också respondenter med åsikten att tränarbyten inte hade någon positiv inverkan på resultat. Exempel följer:

Nackdelen med tränarbyte kan vara om man inte lyckas, att det blir en motsatt effekt, om ledningen bara byter för sakens skull och inte har någon vidare plan med det. Då kan det bidra till ännu sämre resultat om tränaren förvirrar taktiskt, har dåliga ledaregenskaper i omklädningsrummet, och rentav sänker förtroendet för klubben och dess ledning. (Öppet svar 96, Bilaga 2)

Att sparka tränaren efter bara en kortare tids resultat är ofta kontraproduktivt. (Öppet svar 83, Bilaga 2)

Varför ett lag som har presterat bra helt plötsligt inte gör det är en komplex fråga som ofta förenklas till att tränaren ska sparkas. Ofta är det inte grundproblemet men tränaren ses ändå som ytterst ansvarig och får lämna sin post. (Öppet svar 103, Bilaga 2)

Tränaren kan bara visa vägen det är spelarna på planen som måste prestera. (Öppet svar 110, Bilaga 2)

Det är spelarna som ska ta ansvar om det går dåligt. Lätt att skylla på en tränare vid dåligt spel. (Öppet svar 111, Bilaga 2)

5. Analys och Diskussion

5.1. Sammanfattning av resultat och svar på frågeställningarna

Uppsatsens frågeställningar var:

- 1) I vilken utsträckning tror allsvenska fotbollsfans på att tränarbyten leder till bättre resultat?
- 2) I vilken utsträckning korrelerar denna tro på tränarbytens effektivitet med hur stort fan en supporter är av sin favoritklubb?

För frågeställning 1) så påvisar resultatet av insamlade data och tester gjorda att allsvenska fotbollsfans i viss utsträckning tror på tränarbyten för att förbättra resultat. Detta verkar vara sant såväl vad gäller deras generella åsikter om tränarbyten, såväl som för sin favoritklubb.

Gällande frågeställning 2) så pekar resultatet av korrelationsanalysen att åsikten om tränarbyte varierar positivt med nivån av fanlojalitet. Korrelationen är i flera av fallen dock inte signifikant för testerna som genomfördes här.

5.2. Analys av kvantitativa data

Syftet med uppsatsen är att empiriskt undersöka vilken åsikt fansen till fotbollslagen i allsvenskan har rörande åtgärden att avskeda tränaren under pågående säsong. Analysen har också studerat om nivån på fansens engagemang resulterar i någon förändring av nämnda åsikt.

5.2.1. Fanlojalitet

Beräkningarna i SPSS visar att en stor majoritet (81,1 %) av respondenterna placerades på den positiva halvan av lojalitetsskalan (Fanlojalitet ≥ 4), med ett genomsnittligt värde på 5,33 på en sjugradig skala. Då 4 på skalan innebär neutralitet, och över 4 innebär i ökande grad positiv fanlojalitet så kan det tolkas som att respondenterna i undersökningen är relativt starkt lojala fans. Detta har viktiga implikationer för resterande resultat om åsikterna runt tränarbyten, eftersom fans av högre fanlojalitet är viktigare för klubben än de fans av lägre klubblojalitet. Likväl är också då åsikterna hos dessa fans viktigare.

5.2.2. Fansens inställning till tränarbyte

Svaren i den här delen av enkäten bygger på att respondenterna fått uppge sin inställning till tränarbyten i tre olika sammanhang; allmänna åsikter om tränarbyten,

tränarbyten i sin favoritklubb samt tränarbyten i tre scenarier baserade på verkliga händelser.

I enkäten är frågorna utformade så att respondenterna ska ta ställning till avsked av tränaren under brinnande säsong. Den situationen är radikalt annorlunda, jämfört med ett fall där en coach friställs efter säsongens slut. I det senare fallet finns det inga matcher som ska spelas eller usla tabellägen som laget måste räddas ur. Ett utsatt läge mitt under säsongen är däremot dramatiskt och tvingar mer eller mindre klubbledningen att dra i nödbromsen, trots att förutsättningarna för en ny tränare är begränsade. Spelarmaterialet är vad det är och det tar trots allt tid att nöta in nya spelmönster. Forskningen (Audas et al., 2002) visar också att ett lag som bytt tränare till och med presterar sämre de första matcherna efter ett tränarbyte.

Trots dessa ganska dåliga förutsättningar för framgång visar beräkningarna i SPSS att mer än hälften av respondenterna var generellt positiva till tränarbyten, med en genomsnittlig syn som var något positiv (Mean 4,52 på sjugradig skala).

Gällande åsikterna om tränarbyten i respondenternas favoritklubb så var fansen än mer positiva till tränarbyten de varit med om jämfört med deras generella åsikter. Respondenternas svar om sina åsikter till tränarbyten gav då ett medelvärde på 5,33 på den sjugradiga skalan.

Att fansens inställning till starka handlingar som tränarbyten är mer positiv för sin favoritklubb än generellt kan tänkas kopplas till *Critical Incident Theory*, eftersom fansen är benägna att minnas negativa händelser från sin klubb som de är emotionellt investerade i (Mittal et al, 1998). Detta gör att de enklare minns negativa instanser där förändring krävdes. (Taylor, 1991) Att fansen är mer benägna att ställa sig positiva till tränarbyten i sin favoritklubb än generellt kan också peka på någon form av partiskhet för beslut i sin favoritklubb. (Huff et al., 2017)

För de tre scenarierna så varierade åsikterna om tränarbyten. Först tillfrågades de vad de tyckte om tränarbyten utan att få veta att scenarierna var baserade på verkliga händelser. Då hade Scenario 1 (Den unge tränaren) ett lätt positiv utfall på 4,04. För scenario 2 (Klubbikonen) däremot hade fansen en lätt negativ syn på tränarbyten, genomsnitt på 3,88. I scenario 3 (efterföljaren) däremot var fansen återigen positiva till ett tränarbyte, snittet var då 4,73.

När fansen sen fick informationen att det rörde sig om en verklig händelse, och att det verkliga utfallet blev att tränaren fick avgå så skiftade åsikterna uppåt mot den positiva sidan av skalan. För Scenario *Den unge tränaren* blev genomsnittlig åsikt nu 4,25, för scenario *Klubbikonen* blev det 4,43 och för scenario *Efterföljaren*, genomsnitt på 4,88.

Resultaten visar alltså på att fansen överlag tyckte att tränarbyten var bra och skulle ha positiv effekt på framtida resultat. Detta gäller för deras generella åsikt, deras åsikt om

tränarbyten i favoritklubben och för alla scenarier utom *Klubbikonen*. Detta resultat går emot vad forskningen visat, att tränarbyten inte har någon positiv effekt på resultat.

Intressant är också att konstatera den ökade positiviteten till tränarbyten som visade sig hos fansen när de fick information om det verkliga utfallet för scenarierna. Detta kan tolkas som att fansen är benägna att hålla med om beslut som klubbarna beslutar, så länge de får information om det. Detta pekar på vikten av bra kommunikation av beslut som fattas i klubbarna.

Vidare fick respondenterna jämföra tränarbyte med andra alternativa handlingar klubbledning kunde genomföra i de tre scenarierna. Alternativen de fick betygsätta på skala 1-7 var *tränarbyten*, *spelarköp*, *taktisk förändring* och *gör ingenting*. Alternativen spelarköp och ändra taktik var mer uppskattade än tränarbyten, med medelvärden för fansens åsikter mellan 5 och 5,5 på en sjugradig skala. Absolut minst uppskattad var alternativet att inte göra någonting. Medelvärdena för de tre scenarierna var för det passiva alternativ *gör ingenting*; 2,11; 2,14 och 1,79 för respektive alternativ. Att fansen föredrar handlingar över passivitet skulle kunna vara ett exempel på fenomenet *action bias*. Action-bias innebär precis det att människor föredrar aktiva handlingar över passivitet, och har bland annat beskrivits som anledningen att målvakter i fotboll väljer att slänga sig i mycket större utsträckning än de väljer att stå kvar i mitten på målet. ((Bar-Eli et al., 2007).

Vad gäller fansens syn på tränarbyten så tillfrågades även respondenterna om hur nöjda de var med beslutet att sparka tränaren i respektive scenario. Då fansen för fotbollslag kan liknas med ett företags kunder så användes en standard tiogradig skala för kundnöjdhet. Medelvärdet för kundnöjdheten kan här konstateras vara relativt lågt och pendlade runt 5,5 till 6 på skalan 1-10. Eftersom kundnöjdhet är en av de viktigaste förutsättningar för kundlojalitet så är det intressant att se att kundnöjdheten var så låg med beslutet att sparka tränaren. Framförallt eftersom fansen uttryckte sig positiva till tränarbyten i de tre scenarierna.

5.2.3. Korrelationen mellan fanlojalitet & åsikt om tränarbyten

Baserat på resultatet av korrelationsanalyser mellan fanlojalitet och tränarbyten kan det konstateras att ett ytterst svagt positivt samband verkar finnas. Korrelationsnivåer mellan fanlojalitet och, allmän åsikt ($R=0,207$), åsikt favoritklubb ($R=0,233$), Scenario 2, före info ($R=0,253$) och Scenario 2, efter info ($R=0,304$). Alla dessa samband är också signifikanta. Övriga tester visade visserligen även de på svaga positiva samband, men inga signifikanta samband.

Att alla situationerna visar på positiva samband mellan åsikter om tränarbyten och fanlojalitet pekar eventuellt mot att en förklarande variabel för åsikter om tränarbyten är just fanlojalitet. Detta kan tolkas som att ju mer insatta, engagerade och lojala fans är dels till fotbollen, och framför allt till sin favoritklubb, desto mer benägna är de att tro

på tränarbyten. Dock ska det lyftas att korrelationer runt $R = 0,2$ är ytterst svaga, och kan tolkas som försumbara i vissa sammanhang. $R=0,3$ är något starkare och kan ses som mer relevant. (Fernando, 2021) Det hade varit intressant med mer forskning på detta med större urval för att verkligen kunna avgöra hur sambandet ser ut mellan fanlojalitet och åsikter om tränarbyten.

5.3. Analys av kvalitativa data

Den kvalitativa delen med öppna svar har bidragit till att fånga åsikter som inte kunnat täckas av den kvantitativa delen av enkäten och därmed bidragit till en mer fullödlig bild av fansens syn på kritiska händelser som påverkat favoritlaget.

Analysen av kvalitativa data har genomförts relativt översiktligt, där svaren har lästs igenom och kategoriserats efter åsikter och tankar som legat nära varandra. För att läsa dessa svar hänvisas läsaren till bilaga 2 i Appendix.

Vid genomgång av kvalitativa data är första observationen att fansen anser beslutsfattande i fotbollsklubbar vara ett komplext ärende. Att besluta om en tränare ska få avgå bör ta i beaktning resultat, prestation, matchschema, spelarnas åsikter, spelarmaterial, tränarens tidigare erfarenheter, med mera. Flera respondenter uppger därför att enkäten var något för simpel i sina frågeställningar.

Med det i åtanke kan det trots allt konstateras att många uppger sig tro på tränarbytenes effekt på resultat, framför allt i den korta sikten. Fler fans uppgav att tränarbyten ofta visar effekt på kort sikt, men att långsiktiga resultat är svårare att uppnå. För att uppnå dessa långsiktiga resultat måste flera olika åtgärder göras i kombination. Detta stödjer kvantitativa data som visade på att fansen ställde sig positiva till tränarbyten överlag, men också att de bedömde handlingar som taktikförändringar och spelarinköp som positiva. Ytterst få respondenter tycker att passivitet eller att "vänta och se" är bästa alternativ.

Flera fans väljer att dela med sig av vad de tror är de viktigaste anledningarna till att sparka tränare. Där framställs spelarmissnöje och dåliga resultat som de mest frekventa anledningarna. Detta är intressant eftersom samma åsikter speglas i fansens åsikter om scenario 3 (Efterföljaren). I det fallet var spelarmissnöje presenterat, detta var också det scenario som störst andel fans var positiva till att byta tränare.

Bland de som uppger sig vara emot tränarbyten i den kvalitativa data så representeras diverse åsikter om varför. Det talas dels om att tränarbyte inte ger några resultat för att det är andra faktorer som avgör, exempelvis spelarmaterial. Flera uppger att det är spelarna som är ytterst ansvariga, inte tränaren. Några fans uppger till och med att sparkandet av tränaren bara är något klubben gör för att tillfredsställa missnöjda intressenter, och att det snarare är en symbolisk handling. Dessa fans pekar även på att tränarbyte kan ställa till oreda.

Alla dessa åsikter ligger närmare litteraturen och tidigare forskning som visat på ledarbytenes ineffektivitet på resultat. (Audas et. al. 1997, 2002; Bruinshoofd and ter Weel, 2003), om komplikationer med ledarbyten i organisationer (Gamson och Scotch (1964) samt om symboliskt ledarskap och scapegoating. (Pfeffer (1977, 1981).

5.4. Slutsatser och implikationer för allsvenska fotbollsklubbar

Att allsvenska fotbollsfans tror på tränarbyten och deras effektivitet kan tänkas vara en förklaring till varför tränarbyten fortsätter att användas som en lösning vid dåliga resultat. Detta då alltså trots att tidigare litteratur påvisat motsatsen eller ingen effekt alls. Tränarbytet agerar då som ett framgångsrikt exempel på symboliskt ledarskap, där fans uppskattar handlingen för att den verkar handlingskraftig och de tror att det kommer leda till en förbättring. Klubben styrelse agerar enligt stakeholder management processen. Man har på rätt sätt analyserat fansens krav och förväntningar, agerat på dessa och kommunicerat tillbaka: "Vi har hört er och förstått vad ni vill".

Även om korrelationen mellan fanlojalitet och åsikt om tränarbyte är låg, så verkar den vara existerande och positiv. Detta innebär att mer entusiastiska fans i större utsträckning står bakom klubbarnas beslut. Vidare så verkar kommunikationen om beslut såsom tränarbyten vara mycket viktig. Detta innebär att klubbarna måste fokusera på hur de kommunicerar sina beslut till sina fans. Denna kunskap om hur intressenter tar emot information och hur de tolkar beslut är central för en framgångsrik kommunikation och marknadsföringsstrategi. Precis som att ledningsgrupper i företag måste analysera hur olika beslut kommer mottas av sina intressenter.

Resultaten kan också tolkas antyda att det är lättare att påverka de riktigt engagerade fansen till att tycka som ledningen. Dessutom är inställningen till tränarbyten mest positiv när händelsen som inträffat i den egna klubben. Majoriteten av fansen har också minnesbilden att resultatet av tränarbytet var positivt och att laget presterade bättre efter detta. Detta indikerar att en fotbollsförenings ledning ofta har supportrarna på sin sida, när ett beslut om tränarbyte diskuteras. Fansens kommentarer är både kunniga och engagerade och det är därför bra politik för en klubbledning att inte ignorera deras åsikter. Som Frederick F. Reichheld (1993) konstaterande krävs det en speciell och konstant hantering av kunderna (fansen) för att behålla relationen till dem. Det här är ett sådant tillfälle gå klubbens agerande och kommunikation gentemot supportrarna kan ge positiva resultat. När supportrar i en stor klubb kräver åtgärder, ligger det därför nära till hands för klubbledningen att agera i enlighet med "Ritual scapegoating no-way causality theory". Tränarbytet ska först och främst ingjuta optimism i supportrarna och tränaren är här ett rituellt offer. (Pfeffer 1977, 1981).

5.5. Begränsningar och kritik

Undersökningen har genomförts under en relativt kort tid, antalet svar är därmed begränsad till 248 stycken. Detta påverkade framför allt svaren till scenarierna, där respondenterna delades upp, så ungefär 80 stycken svarade per scenario. Detta gav för stor varians och ingen signifikans för korrelation. Det hade med andra ord varit önskvärt med ett större antal svarande. Dessutom har viljan att delta i och hjälpa till med att distribuera enkäten varierat från fanklubbarna, vilket har resulterat i en större andel svar från vissa klubbar, främst Malmö FF. En jämnare fördelning skulle varit bättre.

Något som kan diskuteras är också en skev uppfattning om fanlojalitetsnivå bland urvalet. Då en stor majoritet av de tillfrågade är fans som är aktiva i supporterklubbar på nätet, så kan det ses som att de alla är fans med stor fanlojalitet gentemot sina favoritlag. En genomsnittlig supporter bland vårt urval kan därför ses som en storsupporter bland människor i stort. Detta är dock svårt att komma ifrån, då de som väljer att delta i frivilliga undersökningar generellt kommer vara mer intresserade i ämnet än gemene man.

Fansens svar i de öppna svaren indikerar att de tre scenarierna innehöll några svagheter. De påpekar att ett antal möjligheter som inte finns med i flervalsfrågorna kan ha en inverkan, exempelvis skador på nyckelspelare och mentala spärrar som uppkommer när spelet låser sig. Dessutom var det uppenbarligen så, att många fans kände igen den verkliga händelsen, speciellt om den hade utspelats sig i deras egen favoritklubb. Detta kan ha påverkar hur supportrarna svarade i enkäten.

Som påpekats tidigare bidrog den kvalitativa delens kommentarer med ett antal djupare insikter i supportrarnas tänkande runt tränarbyte och klubbledningens agerande i dessa situationer. Tyvärr fanns det inte tid att på ett utförligt sätt processa och analysera dessa svar, utan de har bara översiktligt hanterats inom ramen för denna rapport. Med det konstaterat så hade det varit intressant att genomföra en bättre analys av den kvalitativa data som faktiskt samlades in. Ett sätt att förbättra utfallet skulle vara att komplettera med en kvalitativ del med djupintervjuer av ett antal engagerade fans. Det skulle förbättra förståelsen för hur den här viktiga supportergruppen resonerar kring problemen som uppstår när laget inte presterar som önskat. Klubbledningen får också mer information och ledtrådar kring hur de ska formulera sin marknadsföring till fansen.

5.6. Framtida forskning

En undersökning där enkäten fokuserar på andra åtgärder än tränarbyten skulle vara till hjälp för fotbollsklubbarnas ledningar.

Samma tester borde också göras riktad mot andra intressenter, exempelvis sponsorer. Hur viktiga är olika intressenter, avviker deras åsikter från andra intressenter och behöver kommunikationen anpassas till olika grupper?

Det är svårt att få in alla dimensioner i ett kortfattat scenario, om man ska täcka in allt som sysselsätter fansens tankar. Andra exempel på påverkande faktorer som supportrarna uppger är omfattningen på tränarens ansvar, spelaromsättningen, ekonomin, har de råd med en ny tränare, skadeläge och kommande spelschema. I en framtida forskning kan en kvantitativ undersökning mäta supportrarnas inställning till ovannämnda faktorer

Det framkommer också att fansen tror att det finns en skillnad på hur supportrarna i större klubbar agerar jämfört med de mindre klubbarnas fans. För ett mindre lag är en Critical Incident att riskera nedflyttning, för ett storlag att missa mästerskapsfinalen mot värsta konkurrenten. Ett antal kvalitativa djupintervjuer skulle kunna klarlägga hur dessa möjliga skillnader ser ut och hur fundamentala de är.

Även om tränarbyte inte ger någon påtaglig förbättring i resultaten, något forskningen indikerar, kan det finnas flera fördelar med att ha nöjda supportrar på sin sida. Fördelarna kan vara både ekonomiska och PR-mässiga. Framtida forskning kan undersöka om denna möjliga koppling till finansiella och marknadsföringsmässiga fördelar existerar, och hur stort bidraget eventuellt kan vara.

6. Referenser

Audas, R., Dobson, S., & Goddard, J. (2002). The impact of managerial change on team performance in professional sports. *Journal of Economics and Business*, 54(6), 633–650. [https://doi.org/10.1016/s0148-6195\(02\)00120-0](https://doi.org/10.1016/s0148-6195(02)00120-0)

Bar-Eli, Michael, Ofer H. Azar, Ilana Ritov, Yael Keidar-Levin, and Galit Schein (2007), "Action Bias among Elite Soccer Goalkeepers: The Case of Penalty Kicks," *Journal of Economic Psychology*, 28(5), 606-621

Beatty, R. P., & Zajac, E. J. (1987). CEO change and firm performance in large corporations: Succession effects and manager effects. *Strategic Management Journal*, 8(4), 305-317.

Bell, E., Bryman, A. & Harley, B. (2019). *Business Research Methods* (5:e uppl.). Oxford: Oxford University Press.

Bruinshoofd, A., & ter Weel, B. (2003). Manager to go? performance dips reconsidered with evidence from dutch football. *European Journal of Operational Research*, 148 (2), 233-246, 2003.

Cao, Q., Maruping, L. M., & Takeuchi, R. (2006). Disentangling the effects of CEO turnover and succession on organizational capabilities: A social network perspective. *Organization Science*, 17(5), 563-576.

Collignon, Hervé., Sultan, Nicolas., Santander, Clément., (2011). The Sports Market: Major Trends and Challenges in an Industry Full of Passion. *AT Kearney*, Hämtad: 15 april 2021 från: [c9e7b15f-c9a1-370e-6b0c-3de3591f9050 \(kearney.com\)](https://www.kearney.com/c9e7b15f-c9a1-370e-6b0c-3de3591f9050)

Cuquerella, M. (2019, July 11). Winners of 2019/20 Champions League could receive over 80 million euros in prize money. *MARCA in English*. Hämtad 29 april 2021 från: <https://www.marca.com/en/football/international-football/2019/07/11/5d27616646163f138c8b45aa.html>

Dale, B., van Iwaarden, J., van der Wiele, T., & Williams, R. (2005). Service improvement in a sports environment: a study of spectator attendance. *Managing Service Quality: An International Journal*, 15, 470-484.

Fernando, J. F. (2021, February 23). Correlation Coefficient Definition. Investopedia. <https://www.investopedia.com/terms/c/correlationcoefficient.asp>

Funk, D. C., & James, J. (2001). The psychological continuum model: A conceptual framework for understanding an individual's psychological connection to sport, *Sport Management Review*, 4(2), 119-150.

Gamson, W.A. & Scotch, N.A., (1964). Scapegoating in Baseball. *American Journal of Sociology*, 70(1), pp. 69-72.

Grusky O., 1963. Managerial Succession and Organizational Effectiveness. *American Journal of Sociology*, 69(6), pp. 21. URL: <https://www.jstor.org/stable/255554>

Huff, M., Papenmeier, F., Maurer, A. E., Meitz, T. G. K., Garsoffky, B., & Schwan, S. (2017). Fandom Biases Retrospective Judgments Not Perception. *Scientific Reports*, 7(1). <https://doi.org/10.1038/srep43083>

Lennartsson, D. (2020). *Allsvenska klubbar förlorar hundratals miljoner på tomma läktare*. Statistiska Centralbyrån. Hämtad 21 april 2021 från: <https://www.scb.se/hitta-statistik/redaktionellt/allsvenska-klubbar-forlorar-hundratals-miljoner-pa-tomma-laktare/>

Matsuoka, H., Chelladurai, P. & Harada, M. (2003). Direct and Interaction Effects of Team Identification and Satisfaction on Intention to Attend Games. *Sport Marketing Quarterly*, 12(4), 244-253.

Mittal, V. W. T. Ross and P. M. Baldesare (1998). "The Asymmetric Impact of Negative and Positive Attribute-Level Performance on Overall Satisfaction and Repurchase Intentions." *Journal of Marketing*, 62(1), 33-47.

Pfeffer, J., & Davis-Blake, A. (1986). Administrative succession and organizational performance: How administrator experience mediates the succession effect. *The Academy of Management Journal*, 29(1), 72-83.

Reichheld, F.F (1993). Loyalty-based management: to build a profitable base of faithful customers, try loyal employees, *Harvard Business Review*, 71(2), 64-73

Reysen, S., & Branscombe, N. R. (2010). Fanship and fandom: Comparisons between sport fans and nonsport fans. *Journal of Sport Behavior*, 33, 176-193

Riksidrottsförbundet. (2021). RF:s Stadgar I lydelse efter extra RF-stämman 2020. Riksidrottsförbundet.se. Hämtad 10 maj 2021 från: [RFs stadgar 2021-01-01](https://www.rf.se/RFs-stadgar-2021-01-01).

Salancik, G.R. and Pfeffer, J. (1980). Effects of Ownership and Performance on Executive Tenure in U.S. Corporations. *The Academy of Management Journal*, Dec., 1980, Vol. 23, No. 4 (Dec., 1980), pp. 653-664

Stenberg, Jesper (2018). *Här kommer pågarna. En diskursanalys om maskuliniteters genomsyrande av svensk supporterkultur*. Lunds Universitet, Historiska Institutionen

Sutton, W. A., McDonald, M. A., Milne, G. R. & Cimperman, A. J. (1997). Creating and Fostering Fan Identification in Professional Sports. *Sport Marketing Quarterly*, 6(1), 15-22.

Söderlund, M. (2005). Mätningar och mått - i marknadsundersökarens värld, Liber AB, Malmö.

Söderlund, M. (2010). Customer satisfaction and loyalty. I K. M. Ekström (Red.), *Consumer behaviour: a Nordic perspective* (s. 285-306). Studentlitteratur.

Tapp, A., & Clowes, J. (2002). From “carefree casuals” to “professional wanderers”. Segmentation possibilities for football supporters. *European Journal of Marketing*, 36, 1248-1269.

Taylor, S. E. (1991). “Asymmetrical Effects of Positive and Negative Events: The Mobilization-Minimization Hypothesis.” *Psychological Bulletin*, 110(1), 67-85.

Theodorakis, N. D., Koustelios, A., Robinson, L. & Barlas, A. (2009) Moderating role of team identification on the relationship between service quality and repurchase intentions among spectators of professional sports. *Managing Service Quality: An International Journal*, 19(4), 456-473. doi:10.1108/09604520910971557

Theodorakis, N. D., Wann, D. L., Nassis, P. & Luellen, T. B. (2012). The relationship between sport team identification and the need to belong. *International Journal of Sport Management and Marketing*, 12(1/2), 25-38. doi:10.1504/IJSM.2012.051249

Townsend, M. (2021, April 24). *Punish Super League clubs for breakaway, say 60% of fans*. The Guardian. Hämtad 10 maj 2021 från: <https://www.theguardian.com/football/2021/apr/24/punish-super-league-clubs-for-breakaway-say-60-of-fans>

Wann, D. L., & Branscombe, N. R. (1993). Sports fans: Measuring degree of identification with their team. *International Journal of Sport Psychology*, 24(1), 1-17.

Wann, D. L., & James, J. D. (2019). *Sport fans - the psychology and social impact of fandom* (2:a uppl.). New York: Routledge.

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2010*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: https://sv.wikipedia.org/wiki/Fotbollsallsvenskan_2010

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2011*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: https://sv.wikipedia.org/wiki/Fotbollsallsvenskan_2011

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2012*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: [Fotbollsallsvenskan 2012 – Wikipedia](https://sv.wikipedia.org/wiki/Fotbollsallsvenskan_2012)

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2013*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: [Fotbollsallsvenskan 2013 – Wikipedia](https://sv.wikipedia.org/wiki/Fotbollsallsvenskan_2013)

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2014*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: [Fotbollsallsvenskan 2014 – Wikipedia](https://sv.wikipedia.org/wiki/Fotbollsallsvenskan_2014)

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2015*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: [Fotbollsallsvenskan 2015 – Wikipedia](#)

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2016*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: [Fotbollsallsvenskan 2016 – Wikipedia](#)

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2017*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: [Fotbollsallsvenskan 2017 – Wikipedia](#)

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2018*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: [Fotbollsallsvenskan 2018 – Wikipedia](#)

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2019*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: [Fotbollsallsvenskan 2019 – Wikipedia](#)

Wikipedia contributors. (2020). *Fotbollsallsvenskan 2020*. Wikipedia.org. Hämtad 10 mars 2021 från: [Fotbollsallsvenskan 2020 – Wikipedia](#)

Wikipedia contributors. (2021, April 23). *The Super League*. Wikipedia.org. Hämtad 10 maj från: https://sv.wikipedia.org/wiki/The_Super_League

Wikipedia contributors. (2010, July). *Fan loyalty*. Wikipedia org. Hämtad 15 maj från: https://en.wikipedia.org/wiki/Fan_loyalty

7. Bilagor

7.1. Bilaga 1 - Ytterligare resultat

Tabell 1: Könsfördelning

	Antal	Procent	Giltig %	Adderad %
Män	223	89,9	89,9	89,9
Kvinnor	22	8,9	8,9	98,2
Ej angett	3	1,2	1,2	100,0
Totalt	248	100,0		

Tabell 2: Åldersfördelning

	Ålder (år)
Medel	41,5
Min	16
Max	77

Tabell 3: Klubbtilhörighet

	Antal	Procent	Giltig %	Adderad %
AIK	9	3,6	3,6	3,6
BK Häcken	5	2,0	2,0	5,6
Degerfors IF	2	0,8	0,8	6,5
Djurgårdens IF	9	3,6	3,6	10,1
Halmstad BK	6	2,4	2,4	12,5
Hammarby IF	18	7,3	7,3	19,8
IF Elfsborg	9	3,6	3,6	23,4
IFK Göteborg	30	12,1	12,1	35,5
IFK Norrköping	8	3,2	3,2	38,7
IK Sirius	24	9,7	9,7	48,4
Kalmar FF	12	4,8	4,8	53,2
Malmö FF	110	44,4	44,4	97,6
Örebro SK	3	1,2	1,2	98,8
Östersunds FK	1	0,4	0,4	99,2
Annan klubb	2	0,8	0,8	100,0
Total	248	100,0	100,0	

Tabell 5: Fandom scale frågor

Variabel (N=248)

	Medel	SD
Min klubb är mitt största intresse.	5,44	1,59
Jag har ändrat arbetstider för att kunna följa min klubb.	4,22	2,04
Jag har starka känslor för min klubb.	6,45	0,96
Jag lägger inte mycket energi på mitt intresse för min klubb.	5,24	1,77
Jag betalar mycket pengar för att följa min klubb.	5,36	1,84
Jag vill att alla ska veta att jag är fan till min klubb.	5,27	1,54
Jag skulle vilja ägna all min tid åt min klubb.	3,73	1,87
Jag skulle bli förtvivlad om jag inte fick ägna mig åt min klubb.	4,89	1,89
Jag identifierar mig starkt med min klubb.	5,65	1,38
När min klubb är populär och omskriven blir jag lycklig	5,77	1,38
Mitt intresse för min klubb är en del av mig.	5,77	1,35
Jag vill vara vän med människor som också är fans till klubben.	5,23	1,43
När det går bra för min klubb är jag lycklig.	6,29	1,05

Tabell 6, Åsikter om tränarbyten (Generellt, Favoritklubben)

		Åsikt om tränarbyten, Allmänt	Åsikt om tränarbyten, Favoritklubb
N	Valid	248	229
	Missing	0	19
Mean		4,5202	5,22
Std. Deviation		1,23691	1,640
Minimum		1,00	1
Maximum		7,00	7

Tabell 7, Åsikter om tränarbyten, före information (Scenario 1-3)

		Scenario 1, Den unge tränaren.	Scenario 2, Klubbikonen.	Scenario 3, Efterföljaren
N	Valid	79	84	85
	Missing	169	164	163
Mean		4,04	3,88	4,73
Std. Deviation		1,958	1,972	1,942
Minimum		1	1	1
Maximum		7	7	7

Tabell 8, Åsikter om tränarbyten, efter information (Scenario 1-3)

		Scenario 1, Den unge tränaren.	Scenario 2, Klubbikonen.	Scenario 3, Efterföljaren
N	Valid	79	84	85
	Missing	169	164	163
Mean		4,43	5,61	4,88
Std. Deviation		1,82	2,55	1,79
Minimum		1	1	1
Maximum		7	7	7

Tabell 9, Åsikter om tränarbyte relativt andra åtgärder för Scenario 1-3.

		N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Tränarbyte	Unge tränaren	79	4,04	1,958	1	7
	Klubbikonen	84	3,88	1,972	1	7
	Efterföljaren	85	4,73	1,942	1	7
	Total	248	4,22	1,985	1	7
Spelarinköp	Unge tränaren	79	5,41	1,345	1	7
	Klubbikonen	84	5,27	1,245	1	7
	Efterföljaren	85	5,29	1,280	1	7
	Total	248	5,32	1,286	1	7
Ändra Taktik	Unge tränaren	79	5,32	1,524	1	7
	Klubbikonen	84	4,96	1,501	1	7
	Efterföljaren	85	5,38	1,309	1	7
	Total	248	5,22	1,451	1	7
Gör Ingenting	Unge tränaren	79	2,11	1,511	1	7
	Klubbikonen	84	2,14	1,622	1	7
	Efterföljaren	85	1,79	1,337	1	7
	Total	248	2,01	1,496	1	7

Scenario 1 = Unge tränaren; Scenario 2 = Klubbikonen; Scenario 3 = Efterföljaren

Tabell 10: Nöjdhet med beslut att sparka tränaren, Scenario 1-3

		S1, Unge tränaren	S2, Klubbikonen	S3, Efterföljaren
N	Valid	79	84	85
	Missing	169	164	163
Mean		5,52	5,61	6,16
Std. Deviation		2,576	2,546	2,777
Minimum		1	1	1
Maximum		10	10	10

Tabell 11: Bivariat Korrelationstest, Beroende variabel Generell Åsikt, Oberoende variabel fanlojalitet

		Fanship	Åsikt tränarbyten, Generell Åsikt
Index_fandom	Pearson Correlation	1	,207**
	Sig. (2-tailed)		0,001
	N	248	248
Index_Allmänåsikt_tränarbyten	Pearson Correlation	,207**	1
	Sig. (2-tailed)	0,001	
	N	248	248
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Tabell 12, Independent Sample T-test för allmän åsikt och fanship

Fanship/Fanlojalitet		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Allmän åsikt, Tränarbyten	>= 4,00	215	4,54	1,170	0,079
	< 4,00	33	3,70	1,400	0,244

Tabell 13, Bivariat Korrelationstest, Beroende variabel Åsikt tränarbyte favoritklubb, Oberoende variabel fanlojalitet

		Fanship	Åsikt tränarbyte, favoritklubb
Fanship	Pearson Correlation	1	,233**
	Sig. (2-tailed)		0,000
	N	248	229
Åsikt tränarbyte, favoritklubb	Pearson Correlation	,233**	1
	Sig. (2-tailed)	0,000	
	N	229	229
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Tabell 14, Independent Sample T-test för åsikt tränarbyte favoritklubb och fanship

Index_fandom		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Åsikt tränarbyte, Favoritklubb	>= 4,00	200	5,37	1,557	0,110
	< 4,00	29	4,17	1,834	0,340

Tabell 15, Independent Sample T-test för åsikter om tränarbyte, scenario 1, före information

Fanship		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Åsikt tränarbyte, Den unge tränaren	>= 4,00	68	4,16	1,929	0,234
	< 4,00	11	3,27	2,054	0,619

Tabell 16, Independent Sample T-test för åsikter om tränarbyte, scenario 1, efter information

Fanship		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Åsikt tränarbyte, Den unge tränaren	>= 4,00	68	4,31	1,813	0,214
	< 4,00	11	3,71	2,430	0,918

Tabell 17, Independent Sample T-test för åsikter om tränarbyte, scenario 2, före information

Fanship		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Åsikt tränarbyte, Den unge tränaren	>= 4,00	68	4,01	1,951	0,237
	< 4,00	16	3,31	2,024	0,506

Tabell 18, Independent Sample T-test för åsikter om tränarbyte, scenario 2, efter information

Fanship		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Åsikt tränarbyte, Den unge tränaren	>= 4,00	68	4,51	1,778	0,204
	< 4,00	16	3,63	2,134	0,754

Tabell 19, Independent Sample T-test för åsikter om tränarbyte, scenario 3, före information

Fanship		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Åsikt tränarbyte, Den unge tränaren	>= 4,00	79	4,87	1,884	0,212
	< 4,00	6	2,83	1,835	0,749

Tabell 20, Independent Sample T-test för åsikter om tränarbyte, scenario 3, efter information

Fanship		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
Åsikt tränarbyte, Den unge tränaren	>= 4,00	79	4,93	1,758	0,193
	< 4,00	6	3,00	2,128	0,92

Tabell 21, Bivarat korrelationstest mellan fanship (fanlojalitet) och åsikt om tränarbyte i scenario 1-3, före information om verkligt utfall

		Åsikt tränarbyte S1, Unge Tränaren	Åsikt tränarbyte S2, Klubbikonen	Åsikt tränarbyte S3, Efterföljaren	Fanship
Åsikt tränarbyte S1, Unge Tränaren	Pearson Correlation	1	. ^a	. ^a	0,127
	Sig. (2-tailed)				0,266
	N	79	0	0	79
Åsikt tränarbyte S2, Klubbikonen	Pearson Correlation	. ^a	1	. ^a	,253*
	Sig. (2-tailed)				0,020
	N	0	84	0	84
Åsikt tränarbyte S3, Efterföljaren	Pearson Correlation	. ^a	. ^a	1	0,140
	Sig. (2-tailed)				0,201
	N	0	0	85	85
Fanship	Pearson Correlation	0,127	,253*	0,140	1
	Sig. (2-tailed)	0,266	0,020	0,201	
	N	79	84	85	248

Tabell 22: Bivariat korrelationstest mellan fanship (fanlojalitet) och åsikt om tränarbyte i scenario 1-3, efter information om verkligt utfall

		Åsikt tränarbyte S1, Unge Tränaren	Åsikt tränarbyte S2, Klubbikonen	Åsikt tränarbyte S3, Efterföljaren	Fanship
Åsikt tränarbyte S1, Unge Tränaren	Pearson Correlation	1	. ^a	. ^a	0,026
	Sig. (2-tailed)				0,409
	N	79	0	0	79
Åsikt tränarbyte S2, Klubbikonen	Pearson Correlation	. ^a	1	. ^a	0,304*
	Sig. (2-tailed)				0,05
	N	0	84	0	84
Åsikt tränarbyte S3, Efterföljaren	Pearson Correlation	. ^a	. ^a	1	0,160
	Sig. (2-tailed)				0,07
	N	0	0	85	85
Fanship	Pearson Correlation	0,026	0,304	0,160	1
	Sig. (2-tailed)	0,409	0,0025	0,072	
	N	79	84	85	248
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).					

Tabell 23, Deskriptiva data över hur fansen helst följer sitt allsvenska favoritlag, (N=248)

Plats:	Antal	Procent av respondenter:
På läktaren	208	83,87%
TV	35	14,11%
Sportbar	1	0,40%
Radio	3	1,21%
Annat sätt	1	0,40%
Totalt:	248	100%

Tabell 24, Medelvärden på fanlojalitet (fanship) för de två mest populära sätten att se på fotboll.

	På Läktaren	TV
Mean, fanship:	5,47	4,74

7.2. Bilaga 2 - Kvalitativa data, öppna frågor

Scenariot: Om du tänker på någon annan åtgärd som klubbledningen kan ta till, beskriv den här!

1. Komplex frågeställning. Var för sig har åtgärderna ingen långsiktig effekt. Sedan ska man göra avvägningen mellan långsiktiga och kortsiktiga effekter och målsättningar. I de flesta fall är ett tränarbyte bara en signal om handlingskraft för ledningen. Ni finner ett antal studier om just det fenomenet i litteraturen. (jag är inte bara supporter utan även forskare/undervisare i Sport Management and Marketing på CBS...)
2. Det saknas mycket information i scenariot för att ta beslut om lämplig åtgärd. Spelarbudget förefaller korrelera med resultat i längden, därmed bör spelartransfer oftast vara en god idé om budget tillåter det.
3. Mycket svårt att ta ställning till om man inte vet mer om ekonomi, spelarmaterial m.m.
4. Så tidigt; mest stötta lag och tränare offentligt.
5. Mental coaching, göra spelarna mer ansvariga mm.
6. Ta in en "ny röst", som kan tillföra mer energi och nytt hopp både inom truppen och för supportrar.
7. Då 4 segrar 3 oavgjorda och 2 förluster inte riktigt matchar en mittenplacering utan om det snittet fortsätter så borde man hamna på minst medaljplats, bör man avvakta och se vad som händer övriga omgångar. Däremot bör man långsiktigt titta efter en ny tränare (byta efter säsongen) då det känns som resultaten och kanske spelmodellen stagnerat och inte riktigt har potential att nå toppen.

8. Om jag tror på tränaren så hade jag som klubbledning tydligt förmedlat det internt till spelare och tränare
9. Försök genomföra något projekt som kan ta fokus bort från det negativa. För att bryta spiralen. Bara det blir uppmärksammat och ändrar stämning och fokus i föreningen så är det framgångsrikt.
10. Gör något roligt tillsammans utanför fotbollen.
11. I Malmö finns bara segrar och klarar man inte av att leverera det så får man gå.
12. Kan eventuellt satsa på kringliggande faktorer så som sportpsykologi, satsning på klubbens infrastruktur eller någon konsulttjänst. Beror så klart på omständigheterna.
13. För lite att gå på. Vet inget om egen målsättning, ekonomisk satsning eller hur spelet sett ut.
14. Mängder av studier visar att långsiktighet genererar framgång i fotboll, att efter ett par matcher sparka tränaren är förmodligen allt som oftast ett dyrt impulsbeslut som inte genererar större framgång (även om det gjorde det den här gången).
15. Tränarbyte kan vara en bra idé samt spelarinköp för att få in ny energi i truppen. Jag tror det är dom bästa åtgärderna i denna situationen. Taktiken kan ju såklart bero på motgången med spelarmissnöjet men med nyförvärvning och ny tränare så skulle ny energi komma in i truppen och spelare måste få upp energin och visa för nya tränaren att spelaren gör allt för klubben och vill spela alla matcher!
16. Säga till spelarna att göra bättre med tanke på det är deras jobb och de är proffsionella.
17. Vara öppen för diskussioner
18. Ta in mental coach. Jobba aktivt för att vända den negativa trenden. Försöka ingjuta mod i truppen och organisationen.
19. Beror ju helt på omständigheter... svårt att generalisera. Vet ju inte vilken klubb det handlar om och i vilket läge osv. Hur har spelet sett ut, vilka är ambitionerna, är guld det enda som räknas mm. Tänker att det är viktigt att hålla ihop gruppen i tunga perioder.
20. Sätt press på tränare/trupp eller motsatsen baserat på bedömning vad som kan krävas genom mediala utspel. Flytta upp yngre spelare som får chansen att bevisa sig ifall nuvarande trupp blivit bekväm under nuvarande ledning
21. ändra om i den sportsliga ledningen
22. Ta in en rutinerad tränare!
23. 1. Uppföljning, vad är det som gjort att saker och ting inte går som önskat? Agera utifrån den specifika situationen. 2. Titta på att förstärka staben. Fler hjälptränare? Idrottspsykolog?
24. Jobba med laget som en grupp
25. Tränaren hade inte varit kvar om vi (MFF) bara tagit medalj senaste 5 säsongerna. Han hade fått sparken säsong 2 eller 3. Snackar vi övriga lag i Allsvenskan hade jag inte sparkat tränaren.
26. Den tränaren hade fått sparken långt tidigare men skicka iväg hela gruppen på teambuilding
27. Se över sportchefen. Se över den egna akademien för talanger.
28. Tyvärr har styrelsen redan uttalat sitt fortsatta stöd för tränaren. Som alla vet är det dödsstöten för tränaren ifråga. Han kommer bli utbytt. En konkret åtgärd vore väl att hålla snacket internt. Lite oklart hur många omgångar som verkligen

har spelats. Jag tolkar det som att de har vunnit 6 matcher av 24 (3 av 6 först och sen 3 av 18), men i diagrammet verkar de bara ha spelat 18 matcher? Och dessutom så är det uppenbarligen Poya som är den unge tränaren. Och han fick ju sparken.. De startade väl med 2 vinster på de 6 första och sen en jämrans massa oavgjorda? Så 3 vinster på 18 verkar stämma.

29. Team-building
30. Så här tidigt på säsongen finns det mesta utrymmet i att utveckla i det mentala.
31. Tränarbyte
32. Spelarköp och att ändra taktik är inga självklarheter i detta läget, allt beror ju på hur tränaren valt att spela och hur truppen ser ut, jag utgår från att trupp och spelsystem är det samma som under den förra tränaren.
33. Det beror på vad som är ut kommunicerat av klubben, en tydlighet att detta får ta tid , vi tror på gruppen , vi tror på tränaren ect
34. De ska i alla fall inte lägga sig i taktik, det är inte klubbledningens roll.
35. Försöka få laget att bonda, typ mini-träningsläger eller andra aktiviteter. Visa för laget att det är allvar och att man bryr sig.
36. Sportchefen har ytterst ansvar för de sportsliga resultaten. Det finns många fler variabler att väga in. Fick den nye tränaren rekommendationen pga sportsliga meriter eller sin relation till tidigare tränare. Hur agerar tränaren i gruppen? Pågår det någon sorts taktisk eller spelmässig omstrukturering som man börjar skönja resultatet av?
37. Inte hänga ut Andreas Alm (tränaren) inför media... sjuk dead man walking scenario på sista träningen när ALLA visste att han skulle få sparken
38. Lyfta in egna produkter och matcha in några med hjärta för klubben
39. Team building.

Scenariot: Hur skulle du själv agera som klubbchef i den här fallet? Om du valde "Annan åtgärd", beskriv den här.

40. Göra en ordentlig analys av orsak och konsekvens. Se över förutsättningar för resultaten. Ta Varberg 2021 som exempel: under de 8 första omgångarna är de lottade mot topp-7 2020. Ska man förvänta sig resultat då?
41. Jag hade gjort en djupare analys av anledningen till resultaten. Gärna undersökt möjligheten att ta hjälp av extern kompetens för att bistå med bedömningen, tänk managementkonsult för fotbollsklubbar. Därefter kan man vidta rätt åtgärder. Jag upplever att klubbar som upplever ett yttre tryck från supportrar och media ofta tar beslut utan grund bara föra att man "måste" göra något. Något innebär oftast alternativen ovan, det vill säga, tränarbyte, ny taktik eller spelarinköp. Jag tror inte att det är optimalt för klubbarnas resultat.
42. En klubbchef måste agera långsiktigt. Vad det innebär i aktuellt fall, vet jag ej.
43. Jag skulle prata med huvudtränaren (H.Rydström) och sportchefen (Jörgen Petersson) om vad som har gått sämre och vad vi tillsammans kan göra för att nå en högre position i tabellen. Kalmar FF har just nu endast två innermittfältare som är tillräckligt bra för att starta därför den tredje Erik Israelsson just nu är skadad. Kalmar brukar även få dras med många skadade spelare och just nu är en innermittfältare en viktig position att vara dominerande på där vi vill spela

med mycket bollinnehav. Jag hade nämnt Svante Ingelsson som ett alternativ att låna in från Udinese. Svante kommer vid denna tid i säsongen att vara tillbaka i Italien efter en utlåning i Paderborn. Svante är en innermittfältare med bra passningsfot och löpstyrka samt är han stark i duellspelet. Svante är ung och kommer inte kosta Kalmar mycket då han endast har ett år kvar på sitt kontrakt med Udinese. Svante har även ett förflutet i Kalmar och har tidigare nämnt hur mycket han har trivts i föreningen. Svante Ingelsson kommer ha bra kemi med de andra spelarna då han känner de sedan tidigare. Svante kommer kunna styra mittfältet och ge en trygghet med sin fina passningsfot. Detta kommer kunna göra så att spelet på mitten av planen blir bättre och fler och bättre passningar till anfallarna kommer inte vara några problem. Kalmar har mycket mittbackar så försvaret kommer inte vara någon position man kommer eller har råd att förstärka på. Men för att få ordning på försvaret så måste tränarna prata med spelarna och visa hur de ska försvara tillsammans så de vet exakt hur de ska göra i matcherna. Jag som klubbchef skulle heller inte få tanken i mitt huvud att sparka vår nya tränare då vi inte har råd med det och målsättningen för denna säsongen är huvudsakligen att säkra kontraktet. Att ta in spelare på mitten skulle vara bra då Svante Ingelsson som jag skulle gå för känner Kalmar väl och är en riktigt bra spelare för sin unga ålder. Ingelsson är även en ledare då han är lagkapten i u21 landslaget. Svantes ledaregenskaper kommer kunna hjälpa och lyfta laget ute på planen för att nå vinster. Sedan lägger jag stort ansvar på tränarna att de tränar på rätt saker på träningarna och att allt går som planerat enligt taktikerna.

44. Prata med tränaren om ev idéer, krav och framtidsplaner. Utåt stötta tränaren.
45. Förbered förtränarbyte efter säsong men samtidigt gör plan för ett byta om det börjar gå "sämre".
46. Genomfört någon sorts kampanj eller försöka göra något uppmärksammat utspel i media, för att skifta fokus i diskussionen om föreningen.
47. Kolla med tränaren om jag kunde supportera på något sätt
48. Som jag beskrev ovan.
49. Beror ju helt på omständigheterna
50. Analysera vad som kan göras bättre som helhet gällande det sportsliga. Byten, vem, när? Kanske vara mer aktiv som coach på matcherna. Leta förbättringspotential i försvarsspel/anfallsspel. O.s.v
51. Tagit reda på vad som felat och agerat utifrån det. Har tränaren förklaring på varför det gått som det gått, har han en lösning på problemet? Om inte kan det vara läge att byta ut honom. Är truppen för svag kan man värva förutsatt att ekonomin tillåter det och det är en spelare som passar in. Varje situation kräver en specifik lösning. Ibland kan det vara nödvändigt att det går dåligt på kort sikt för att det ska gå bra på lång sikt.
52. Stärka föreningen internt och jobba med staben
53. Hade börjat med att plocka ut de spelare som inte presterar och lyft in de som är i bättre form.
54. Lät yngre spelare få chansen istället för de spelare som underlevererade
55. Killen vann cupen, ge honom tid.
56. Här hade jag sett över vilka resurser klubben har. Dessa är antingen materiella eller immateriella. Går det dåligt för klubben är det viktigt att analysera detta första. Det taktiska är en fråga om hur man löser den omedelbara situationen

med de resurser som just då finns tillgängliga. Taktiken är långsiktig och berör kontexten. Vilka handlingsmöjligheter ger ex olika ramsystem som ex juridik, ekonomi, kultur etc. För att identifiera målet krävs en alla delar av resurser, taktik och strategi. Jag skulle gjort en mycket noggrann analys utifrån dessa delar för att se vad som för stunden är bästa möjliga alternativ. Är frågan ställd utifrån min klubb har den mycket gott om resurser och jag skulle tolka det som immateriellt problem för att lösa en kompetensbrist i en, eller flera, specifika taktisk situationer.

- 57. Svetsa samman laget med team-building
- 58. Tidigt på säsongen, arbeta mer med det vi har.
- 59. 1. Bytt tränare 2. Spelarköp om önskemål finns från nya tränare 3. Taktiken får bestämmas utifrån den trupp som finns
- 60. Aktivt utreda vad det är som pågår. Möten med spelarråd, sportslig ledning, tränarstaben etc för att sedan ta ett välinformerat beslut. Ifall man är sportchef så måste man befinna sig en hel del i den delen av verksamheten för att se vad som egentligen händer. Som klubbdirektör eller föreningsordförande gäller det att ha en tät dialog med sportchefen ifall man litar på denne.
- 61. Börja med att prata med spelarna tränare etc Och komma på gemensamma åtgärder Så att ALLA känner sig delaktiga Och inte bestämma över nåns huvud vad som måste göras
- 62. Göra ingenting till en början, utan avvakta. Laget är trots allt på väg uppåt. De kan behöva tid att komma igång. Skulle resultatet försämrats igen bör man, istället för att göra något drastiskt som att Ta in en chansvärkning eller sparka tränare, nysta i var problemet ligger och utgå från det. Byta taktik kan oxå vara en god ide om det är så att den här speliden ej passar truppen.
- 63. Team building.

Scenariot: Hur tror du den verkliga klubbledningen agerade i scenariot ovan? Om du valde "Annan åtgärd", beskriv den här.

- 64. Som jag beskrev ovan.
- 65. Nya roller inom tränarstaben
- 66. Beror ju helt på vilken klubb det handlar om och i vilket skede. Har klubben i fråga ens råd att byta tränare..
- 67. Tog in någon utomstående som hjälptränare och därmed en ny röst!
- 68. Vet inte om fick panik räknas som en åtgärd, men som jag kommer ihåg det från sidan så var det en rejäl dikeskörning.
- 69. Beroende på hur spelet sett ut, hur förlusterna såg ut, vilka lag man förlorat mot, skador på nyckelspelare, generationsväxling i laget. Dessa faktorer tror jag spelat roll hur min klubb verkligen agerat.
- 70. Team building.

**Vilket tror du är den viktigaste anledningen till att en klubb byter ut en tränare?
Om du valde "Annan åtgärd", beskriv den här.**

71. Kombination av fler aspekter t.ex. missnöje från spelare, svaga resultat, tryck från fans och media m.m.
72. Känner tryck att visa handlingskraft eller personlig antipati.
73. Jag tror att det är en kombination av uteblivna resultat, oenighet om vad man ska ändra för att vända negativ trend och press utifrån från supportrar.
74. Påtryckningar från klubbens intressenter, fans, ledning mm.
75. Jag tror att det är en mix av samtliga ovanstående anledningar, inte en enskild.
76. Dåliga resultat & sperlamissnöje brukar korrelera med varandra.
77. För att visa supportrar att man bryr sig om klubben. Dock väldigt sällsynt att styrelsen avgår.
78. Kombo mellan oenighet om mål o metoder och dåliga resultat.
79. Tillgodose en uppskruvad opinion. "Politisk korrekthet"
80. Kan vara flera av alternativen kombinerat. Plus att ledningen känner att de måste göra något, och då blir tränarbyte det enklaste, men även tydligaste agerandet.
81. Den viktigaste anledningen till att byta ut en tränare borde vara att man anser att man har hittat en som är mycket bättre eller möjligtvis lika bra men billigare. Att byta för bytandets skull eller för att visa "handlingskraft" är ju rätt meningslöst.

Dina tankar om tränarbytet i egna klubben

82. Jag skulle vara besviken på min klubb om man baserar tränarbyte på vad som hänt under 10 omgångar om det inte är katastrofinsats. Det är inte hockey. Den här enkäten verkar passa bättre för supportrar till resursstarka lag som har större krav då de har bättre ekonomiska resurser.
83. Beror otroligt mycket på den faktiska situationen, och mina egna åsikter. Viktigast är spelarnas förtroende för tränaren, och tränarens förmåga att tackla motgångar, både internt och externt. Men att sparka tränaren bara efter en kortare tids resultat är ofta kontraproduktivt, om inte den nya tränaren är tydligt bättre.
84. Det är ju ofta en nice injektion i början i alla fall med en ny tränare.
85. Helt avhängt på vad han får ut av spelarmaterialet kontra realistisk målbild. not. Kortsiktigt kan en ny röst ge en injektion och förbättrade resultat, inte självklart att det håller i sig över tid...
86. Det beror ju helt på om tränaren har spelarnas förtroende. Har tränaren det kan man gå igenom en dålig säsong och sen kan nästa bli kanon. Blir den inte det då heller är det dags att hitta på något. Även kortsiktigt ger ju ofta tränarbyten resultat, men efter 3-4 matcher kan det vara lika illa igen och då är det spelartruppen man måste jobba med.
87. Tränarbyte är nödvändigt för att få kortsiktiga resultat för en klubb som går dåligt.
88. Det är sällan större klubbar har tillräckligt med is i magen att behålla en tränare i motgångar. Supportrar kräver att det ska gå bättre, och ledningen vill inte verka tandlös, så då är tränarbyte i princip det enda de kan ta till. I mindre klubbar, har

- man mer tålamod, vilket säkert beror både på avsaknad av yttre press och avsaknad av vettiga alternativ på tränarpositionen.
89. Tränarbyte är ett verktyg i verktygslådan för förändring. Däremot tas det till för lättvindigt ibland pga att det är det "lättaste". Och alla förutsätter att det omedelbart ska bli bättre vilket det inte alltid blir, iaf inte med den hastighet som fansen kräver.
 90. Uteblivet resultat eller utebliven utveckling över tid gynnas oftast av ett tränarbyte, men att byta tränare efter en kort tids uteblivna resultat leder oftast ingenstans
 91. Tränare behandlas ofta med för stor respekt. De skall bidra effektivt för att göra laget bättre på plan. Om man i en analys av truppen och spelet kommer fram till att det är den övergripande strukturen som brister och inte någon individuell spelare så skall tränaren petas, precis som om en målvakt eller en vänsterback brustit och de petats.
 92. Om tränaren tidigare har haft stor succé med klubben, så kan det ju knappast vara så att han inte är kompetent. Då beror effekten av ett tränarbyte nog mycket på om han har förlorat omklädningsrummet. Om det har hänt kan man nog som ledning bli tvungen att sparka tränaren. Om inte kunde det i stället vara att man skulle sparka sportschefen.
 93. Min åsikt kring ett ev. tränarbyte grundar sig till största del i tränarens tidigare meriter. Jag har fått uppleva två tränarbyten (inga avskedningar) och då dessa tränare inte haft någon längre erfarenhet som huvudtränare har jag varit väldigt osäker inför säsongerna. Dock har den osäkerheten gått över då laget placerat sig väl resultatmässigt.
 94. Att sparka en tränare under kontrakt är ett misslyckande. Antingen har man gjort en felrekrytering, haft fel förväntningar, eller så har man haft fel förutsättningar (trupp, organisation etc.).
 95. Det är svårt att jämföra Malmö FF med de andra allsvenskan klubbarna då vi har helt andra krav. Tycker att kontinuitet är bra och viktigt men vinner man inte på tre säsonger och ligger på nionde plats fjärde säsongen då måste tränaren bort, om man tränare MFF.
 96. När det går riktigt ruttet för en klubb kan ett tränarbyte ofta ny energi i truppen, nytt ledarskap, ny taktik och ny tro. Det gör det svårare för motståndare att läsa av klubben initialt. Däremot om klubben faktiskt är riktigt dålig i anseende av klubbledning (typ HIF som nyligen relegerades) spelar detta kanske inte någon roll. En välfungerande klubb byter tränare vid rätt tillfälle, och byter inte bara för bytets skull, utan även för att ta in en tränare som faktiskt kan hjälpa laget. Mina svar är färgade av MFF-support, med en riktigt välfungerande ledning. Den fungerar väl för att man har gjort intelligenta val och gång på gång satsat på rätt hästar. Nackdelen med tränarbyte kan då vara om man inte lyckas, att det blir en motsatt effekt, om ledningen bara byter för sakens skull och inte har någon vidare plan med det. Då kan det bidra till ännu sämre resultat om tränaren förvirrar taktiskt, har dåliga ledaregenskaper i omklädningsrummet, och rent av sänker förtroendet för klubben och dess ledning.
 97. Ett tränarbyte är ofta framgångsrikt på kort sikt, men i det långa loppet inte alltid rätt väg att gå
 98. Stora påverkan på den mentala biten för spelarna, ett tränarbyte brukar i alla fall i min klubb ge mycket bra resultat i det korta tidsperspektivet, ifall det är rätt

- med den tränaren långsiktet är en annan sak och man kan behöva byta tränare igen.
- 99.** Alla situationer kan inte härledas till tränaren, så det är svårt att svara generellt på när det är läge för en tränare att lämna. När MP fick gå från Malmö var det ju solklart att det var tränarens ansvar. När Poya lämnade IFK så var det ju en klubb genomsyrad av misslyckande både före och efter Poya under lång lång tid. Då är det inte nödvändigtvis hans ansvar att klubben presterar dåligt
- 100.** Tränarens betydelse är ju oerhört viktig. Det är spelarnas chef i första ledet. Men i en fotbollsklubb bygger man upp relationer på ett annat sätt än i vanliga arbetslivet. Man blir kompisar på en högre nivå. Så absolut en viktig position. Dels för laget som helhet, men också för individuell utveckling. En spelares personliga träningsschema är också grundat i en tränare filosofi, försvinner den tränaren ändras också dessa förutsättningar.
- 101.** På kort sikt syns ofta en positiv effekt av ett tränarbyte men i det långa loppet tror jag att kontinuitet är extremt viktigt. Generellt tycker jag att tränare ges för kort tid och även om det är en resultatnriktad bransch är jag i många fall tveksam till avsked av tränare då det ofta känns populistiskt och som något man gör för att det är en "enkel" lösning och vad som förväntas då resultaten har sviktat.
- 102.** Ett fall som är nära för mig som Elfsborgssupporter är Jörgen Lennartsson som efter guldet 2012 fick gå under hösten 2013. Helt rätt enligt mig och modigt beslut av klubbledningen. Utifrån sett märkligt kanske med tanke på att Lennartsson resultatmässigt presterat fantastiskt bra, med guldet och EL-gruppspel på det. Jag tolkade ledningens beslut som en markering att "vi vill inte i den här riktningen". Spelet haltade rejält redan under 2012 men tack vare stark spelartrupp kunde de vinna guldet (turligt tycker jag i och för sig). Sedan höll det på att gå riktigt illa 2013 vilket ledningen såg och agerade. Innan dess var ju Elfsborg kända för att inte sparka tränare så det var ju en ganska tuff prestigeförlust att i princip erkänna att Lennartsson var en felrekrytering.
- 103.** Varför ett lag som har presterat bra helt plötsligt inte gör det är en komplex fråga som ofta förenklas till att tränaren ska sparkas. Ofta är det inte grundproblemet men tränaren ses ändå som ytterst ansvarig och får lämna sin post. Det finns givetvis fall då tränaren tappat förtroendet från truppen eller helt enkelt har varit på samma position för länge och tappat utvecklingen, i de fallen kan det vara helt korrekt att sparka en tränare men frågan är sällan så svartvit som den framställs.
- 104.** En tränare har alltid vissa spelare som hen gillar och premierar, dessa spelare kanske en annan tränare inte skulle ha som startspelare t.ex. Byten och när de görs, och vilka som byts in kan också påverka matchbilder. Spelsätt som 442, 451, o.s.v. Viktigt att vara en bra matchcoach också. Läcker försvaret och försvarsspelet inte är tillfredställande över tid så kanske man bör prioritera det högt, även om man som coach brinner för ett frammåtlutat spel eller vise versa.
- 105.** Mycket beror på hur länge en tränare varit en klubb. En tränare som kanske varit

i 2 år där det exempelvis gått bra första året men dåligt andra, så är det enklare att acceptera att han sparkas. Hatar när en klubbledning sparkar en trotjänare till tränare efter en sporadisk formdipp.

106.

Sirius har blivit av med bra tränare som andra klubbar värvat. Det är ett större problem ur min synpunkt.

107.

tränarbyte gynnar tränaren eftersom fallskärm utdelas, detta ger skeva incitament

108.

Om man skiljer på prestation och resultat så blev prestationerna sämre men resultaten bättre enligt mitt fotbollstyckande/kännande.

109.

Ett tränarbyte leder ofta till bättre spelarprestationer de första matcherna då de får en nytändning och vill visa sin nya chef vad de går för. En effekt som ofta mattas av ganska snabbt.

110.

Tränaren kan bara visa vägen det är spelarna på planen som måste prestera.

111.

I MFF vinner vi alltid guld oavsett tränare. Jag känner att det är lite skrämmande att man sparkar tränare fast man vunnit guld. Det är spelarna som ska ta ansvar om det går dåligt också. Lätt att skylla på en tränare vid dåligt spel. JDT som är dagens coach får även han ta mycket skit från soffsupporterna. Ändå vann vi guld igen...

112.

Ofta en billig quick fix som kan ställa till oreda

113.

Går det dåligt för ett lag kan det vara bra med en ny tränare men du energi och lite andra tankar kring lagets uppbyggnad och spel (taktik), vilket jag tror kan vara positivt.

114.

Jag tror att man värderar tränarens roll för högt. Jag tror att man måste titta på materialet han har att jobba med också. Och om spelarna presterar som dom är förväntade att göra.

115.

Konkret så kan man ju jämföra med Sunderland AFC i England. När de relegerades till Championship sparkade de tränare och ersatte med Grayson: resultat blev sämre och ner till nedflyttningsplats igen i den ligan - gav honom sparken och tog in Chris Coleman samt resultatet blev visserligen lite bättre. Med lite tur hade de kanske hållit sig kvar. Men de relegerades till League One där de fortfarande är + Coleman fick också sparken. Så det är tveksamt hur pass mycket det påverkar från fall till fall. Ibland blir det succé och Ibland inte. Andra faktorer som påverkar.

116.

Byta tränare känns ofta som en kortsiktig vinst. Laget rycker upp sig, tar några poäng sen blir det virrigt. Jag tror på långsiktighet

117.

Jag har som sagt läst en hel del strategi. Jag har bl a läst Art of war av Sun Tzu som används bl a fotbollstränare m fl. Jag kan tycka där att han mycket tydligt

förmedlar det taktiska tänkandet rätt väl. I den boken beskrivs ledarens roll rätt väl medan det strategiska tonas ner. I motsatt riktning beskriver Clausewitz i sin bok "Om kriget" strategin betydelse och det är tydligt att det strukturella som Sun tonar ner har betydelse. Läser man därefter nutida böcker inom samma område följer de Clausewitz och beskriver tydligt alla delar med betoning på strategi och taktik. Att endast diskutera taktik blir enligt dessa fel få strategin avgör antalet handlingsalternativ som står till förfogande. Tränaren får må och bära hundhuvudet om de andra delarna inte fungerar eller finns tillgängliga. Gör de inte det är det ett strategiskt problem som påverkar tränarens möjligheter att agera och då spelar det ingen roll vad tränaren gör, eller inte. Det var vad, som jag uppfattade det, som hände ex i HV71 under säsongen.

118.

Uteblir resultaten under en längre tid bör man byta ut tränaren/tränarstaben under förutsättning att tränaren har haft möjligheten att arbeta med en för honom bra trupp. Ett tränarjobb kan jämföras med ett säljjobb, uteblivna resultat innebär att man får se sig om efter något nytt jobb. Svårare än så anser jag inte att det är.

119.

Jag tror att man måste mer titta på gruppen av spelare, hur ser den ut, vilka strukturer finns, ålder på gruppen, erfarenhetsstatus, ledande spelare. hur ambitions är gruppen. Det bestämmer standarden lika mycket som tränarens kvalitéer.

120.

Långsiktigt arbete är alltid bättre än snabba resultat, i Sirius hade vi samma tränare i 7 år och tog oss till Allsvenskan och fick stabilitet och kan nu klassas som ett stabilt allsvenskt lag och klarade oss ur enorma dippar ett par år. Har en tränare förlorat laget dock är det en god idé att kanske byta ut.

121.

Tycker ofta att tränare får sparken för fort. Det tar tid att bygga en trupp efter en tränarens filosofi så tror att man ibland har för bråttom i jakt på snabba resultat.

122.

Största anledningen till att en klubb bör byta tränare är om spelartruppen inte har förtroende för tränaren eller hans spelidéer. Är relationen med gruppen dålig är det ett stort underlag till att byta tränare. Även om tränarens idéer inte fungerar trots en bra relation till spelartruppen bör tränaren bytas ut.

123.

Tränarens roll för ett lag är högst överskattad, enligt min åsikt. Man kan ibland få en kortsiktig effekt precis vid själva bytet, men oftast gör det ingen större skillnad i det långa loppet. De enda gångerna det blir en rejäl skillnad är om man har haft en jättedålig tränare innan, men såna brukar "sällas bort" långt innan de når nivån superettan/allsvenskan.

124.

I normalfallet handlar dåliga resultat om att spelarmaterialet är otillräckligt. I enstaka fall handlar det om andra omständigheter som kan lösas upp genom byte av tränare. I så fall krävs normalt sett också någon form av förändring av taktiken.

125.

Långsiktighet, kontinuitet, delaktighet, spelare med anknytning till klubben och liten omsättning av spelare och ledare ger resultat

Allmänna tankar efter enkäten

126.

Rolig enkät att fylla i! Tack så mycket för att jag fick fylla i den. Jag har varit ganska trött på massor med tråkiga enkäter i skolan. Även kul att sätta sig i roll som klubbchef. Tack för en bra och intressant enkät.

127.

Det är viktigt att inkludera ett "vet ej" alternativ. Vissa frågor var oklara och då tvingades man svara ändå. I scenariot om tränare kommer ni inte kunna jämföra resultaten mellan klubbar för en 11e plats för en sirius-supporter än en mff:are. Att sparka en tränare ger oftast en positiv kortsiktig förändring men inte alltid en långsiktig, det gick inte att tydliggöra den skillnaden.

128.

Jag bor 60 mil från min favoritklubb, så jag kan inte se många matcher på plats, tyvärr

129.

Bra enkät med intressanta frågor. Roligt att man själv fick agera klubbledning eftersom man i många fall gnällt mycket på hur ens klubb agerar

130.

Samma svarsalternativ på vissa frågor

131.

Bor i Stockholm, därav fler borta- än hemmamatcher.

132.

Svårt med "fylla i frågor" om en specifik fråga som inte är särskilt specificerad.

133.

Ni ska nog ha i åtanke kring närvaro på bortamatcher att en del inte svarar ärligt. Man tror sig nog följa sitt lag till 100% sen när man börjar räkna hur många bortamatcher man faktiskt är på är det nog inte så många. MFF-Sundsvall är vi alltid en 200 man max liksom så ja.

134.

Bland frågorna som var baserade på påståenden, så var en fråga negerad (Jag vill/tycker inte..), vilket blir förvirrande och man vet inte riktigt vad man svarar på.

135.

Scenariot var bra, men finns också många andra aspekter att ta hänsyn till, framför allt spelartrupp och dess struktur. Mitt lag hade under flera år skrala resultat, men man byggde långsiktigt. Och i slutändan var det i princip en pusselbit som fattades (defensiv mittfältare), och när pusselbiten väl var på plats skedde stora förändringar både spel- och resultatmässigt.

136.

Svårt att svara på frågan om tränare på ett neutralt objektivet sätt. Sparkar ledningen Magnus Pehrsson blir man glad och ser det som ett bra beslut sparkar de Henke Rydström blir man förbannad och ser det som ett inkompetent beslut, typ.

137.

Nej

- 138.**
Jag tycker det är fler parametrar som bör tas i beaktande vid ett tränarbyte, tex den nya tränarens erfarenhet och fotbollsfilosofi.
- 139.**
Som vanligt med enkäter så kan det vara lite svårt att ge vissa svar då "det beror på...". Ett exempel i denna är vad man som klubbchef ska göra vid svackan ni beskrev. Vad är lagets målsättning? Är det att hänga kvar eller var det en övre halvan-placering eller bättre? Det är helt avgörande för att kunna svara korrekt. Likaså lagets ekonomi; har de råd att sparka en tränare? Vad har de för möjligheter att värva in nya spelare som kan vända trenden?
- 140.**
Dåligt formulerat kring vad man tyckte om beslut att sparka tränare. Många lag har sparkat flera tränare under senaste åren - och man kan ha olika känslor för respektive sparkning.
- 141.**
Stort lycka till!
- 142.**
Lycka till med erat arbete!
- 143.**
Ser med spänning fram emot slutprodukten. Lycka till!
- 144.**
Tycker att scenariot med den sparkade tränaren var rätt intetsägande. För lite information för att kunna göra en riktig bedömning.
- 145.**
Det är svårt att svara på frågor kring tränarbyten på ett generellt plan när varje situation är väldigt unik. I exemplet finns ingen information om hur klubben sköts i övrigt, vilket gör det svårt att avgöra tränarens ansvar. Hur har spelaromsättning sett ut? Hur är klubbens ekonomi? Har det genomförts taktiska förändringar? Skadeläge? Spelschema? Etc etc
- 146.**
Lite för många frågor som var lite för likartade. Men enkäten kändes proffsig, intressant och rolig!
- 147.**
Intressant, tycker bara det var svårt att svara på frågor kring klubben som sparkade tränaren.
- 148.**
Kanske hade det varit intressant att få med något slags tidperspektiv ang. tränarbytet. Det är ju inte alltid resultatet av en ny tränare visar sig vara bra direkt direkt utan som med all gruppdynamik tänker jag kortsiktiga och långsiktiga förändringar.
- 149.**
Tyckte inte självskattningsskalan var helt klar. Vissa intervaller var samma och bra - lite bra - bäst hade för ökad tydlighet kunnat vara: lite bra - bra - bäst.
- 150.**
mer information vore önskvärt
- 151.**
På frågorna kring att sparka tränare så hade det vart intressant att få lite mer insikt i spelartrupp/skadeläge och hur nöjt läget var internt, var det lugnt eller

fanns det ett missnöje. En aspekt som spelar in i vilka beslut jag hade fattat som sportchef.

152.

Alternativen och frågorna är ganska begränsade. Till exempel frågan om man varit med om något tränarbyte. Efterföljande frågor förutsätter att det bara är ett enda tränarbyte. Några frågor upplevde jag som likadana. Att bedöma om det var rätt att sparka tränaren i exemplet är svårt att göra med så begränsad information.

153.

Bra jobbat

154.

Lycka till pågar.

155.

I introduktionen uppfattade jag det som att enkäten handlade om mitt lags kommunikation med supportrarna men enkäten handlade mest om tankar kring beslut om tränarbyte.

156.

Jag är en så kallad supporter i exil. Jag bort dryga 40 mil från där min favoritklubb spelar sina hemmamatcher, så en fråga kopplad till det hade varit bra. Fotboll upplevs ju alltid bäst från läktaren men svårt om man ska pendla 9+ timmar en onsdagskväll...

157.

Jag blev överraskande hur mycket tid jag faktiskt lägger ner på fotbollen.

158.

Sista frågan om bortamatcher satte jag 15 - både på läktaren för att det varierar. Kanske skulle man lagt innan någon spalt för att kunna förklara detta.

159.

Q

160.

Intressant att ni lade in en kontroll om hur väl den som besvarar frågorna läser dessa.

161.

Alternativen var lite otydliga ibland, bör ses över.

162.

Välformulerade frågeställningar och intressant, mer forskning om Allsvenskan, världens finaste serie. Mot den moderna fotbollen!

163.

Kul med scenariot! Hade nästan velat ha ett till ;)

164.

Scenariot med tränarbytet hade krävt fler variabler än att tränaren är nytillsatt, tabellposition och medieuppgifter.

165.

Något för enkelspårig vad gäller resultat. Resultat kan se ut på fler sätt än vinst och förlust. 😊

166.

Beskrivningen av det verkliga fallet innehöll för lite information för att man ska kunna ta ställning till vilken åtgärd som är lämplig.

167.

Frågan om könstillhörighet gör att jag lägger av

168.

Tänker att de som besvarar enkäten är trogna fans och att ni måste ha det med i analysen

7.3. Bilaga 3 - Enkäten

Allsvensk fotboll: Klubbarna och fansen

Välkommen!

Tack för att du klickat dig in på vår enkät om relationen mellan fotbollsklubb och fans! Vi uppskattar det väldigt mycket och hoppas att du kan ta dig tiden att dribbla dig förbi alla frågorna hela vägen in i mål!

Vi som står bakom enkäten är två fotbollsälskande studenter som just nu utför vårt examensarbete vid Handelshögskolan i Stockholm. Syftet med arbetet är att undersöka hur allsvenska fotbollsfans tycker deras klubbar sköter perioder av motgångar. Hur man pratar med sina supportrar om sina åtgärder samt hur fansen reagerar.

Vad som mest intresserar oss är hur ni fans runt om i Sverige tycker att er favoritklubb hanterar dessa situationer. Det är där du som nu läser denna text kommer in! Vi vill genom enkäten få veta vad just du, som engagerat fan har för uppfattning i dessa frågor. Frågorna i enkäten kommer att handla om dig, ditt fotbollsintresse och hur du tycker en fotbollsklubb bäst ska agera vid motgångar. Enkäten tar 10 minuter och som ett tack för din hjälp kommer vi skicka 5 kronor till Barncancerfonden. Inlämningen är helt anonym och dina svar kommer att behandlas konfidentiellt.

Vi hoppas du tycker detta låter intressant! Om så är fallet, snöra på dig fotbollsdojorna och ge dig in i hetluften!

Hälsar,

Alexander Pagot och Lennart Reje
Handelshögskolan i Stockholm

Instruktioner

Vänligen läs texten nedan för information om dataanvändning och GDPR. Under finns även generell information om enkäten, projektet och vi studenter som skriver det.

1. Om enkäten

Enkäten som du kommer genomföra är en del av ett kandidatuppsatsarbete i marknadsföring som genomförs av två studenter på Handelshögskolan i Stockholm. Området vi undersöker är hur fotbollsklubbar och deras supportrar pratar med varandra. Som urval för denna undersökning så har vi valt att specifikt tillfråga fans för allsvenska fotbollsföreningar. Enkäten innehåller ett trettiotal frågor, vilka är en blandning av flervalsfrågor och text.

2. Om GDPR (engelska)

The student's project. As an integral part of the educational program at the Stockholm School of Economics, enrolled students complete an individual thesis. This work is sometimes based upon surveys and interviews connected to the subject. Participation is naturally entirely voluntary, and this text is intended to provide you with necessary information about that may concern your participation in the study. You can at any time withdraw your consent and your data will thereafter be permanently erased. Confidentiality. Anything you say or state in the survey or to the interviewers will be held strictly confidential and will only be made available to supervisors, tutors and the course management team. Secured storage of data. All data will be stored and processed safely by the SSE and will be permanently deleted when the project is completed. No personal data will be published. The thesis written by the students will not contain any information that may identify you as participant to the survey or interview subject. Your rights under GDPR. You are welcome to visit <https://www.hhs.se/en/about-us/data-protection/> in order to read more and obtain information on your rights related to personal data.

3. Information om projektet

Projekt: BSc thesis in Marketing

År och termin: 2021, vårterminen

Studenter ansvariga för undersökningen: Alexander Pagot och Lennart Reje

*Handledare och avdelning på HHS: Patric Andersson, Associate Professor;
Department of Marketing and Strategy.*

Typ av personlig data om dig som kommer tillfrågas: Ålder, kön, samt information om din relation och intresse för fotboll.

Din favoritklubb och du!

*Vi kommer nu fråga några frågor om dig och din relation till din favoritfotbollsklubb!
För de kommande frågorna önskar vi därför att du har din favoritfotbollsklubbklubb i
åtanke!*

Vilken allsvensk fotbollsklubb är din favoritklubb?

☐ AIK	☐ IK Sirius
☐ BK Häcken	☐ Kalmar FF
☐ Degerfors IF	☐ Malmö FF
☐ Djurgårdens IF	☐ Mjällby AIF
☐ Hammarby IF	☐ Varbergs BoIS
☐ Halmstad BK	☐ Örebro SK
☐ IF Elfsborg	☐ Östersunds FK
☐ IFK Göteborg	☐ Annan klubb
☐ IFK Norrköping	

För varje fråga, välj någon av de 7 svarsmöjligheterna som indikerar hur mycket du håller med om påståendet i frågan. Skalan går mellan "Håller absolut inte med" och "Håller absolut med". För varje steg längs skalan ökar alltså graden för hur mycket du håller med varje påstående.

	Håller absolut inte med (1)	Håller i hög grad inte med (2)	Håller delvis inte med (3)	Tveksam (4)	Håller delvis med (5)	Håller i hög grad med (6)	Håller absolut med (7)
Min klubb är mitt största intresse.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har ändrat arbetstider för att kunna följa min klubb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag har starka känslor för min klubb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag betalar mycket pengar för att följa min klubb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag lägger inte mycket energi på mitt intresse för min klubb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag vill att alla ska veta att jag är fan till min klubb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag skulle vilja ägna all min tid åt min klubb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag skulle bli förtvivlad om jag inte fick ägna mig åt min klubb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag identifierar mig starkt med min klubb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
När min klubb är populär och omskriven blir jag lycklig.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mitt intresse för min klubb är en del av mig.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jag vill vara vän med människor som också är fans till klubben.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
När det går bra för min klubb är jag lycklig.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Din tur att vara klubbchef!

I delen som nu följer så kommer vi att presentera en situation inspirerad av en verklig händelse som en allsvensk fotbollsklubb ställts inför. Vi ber dig fundera över och föreslå åtgärd(er) till klubbledningen för att lösa situationen. Med åtgärder menar vi exempelvis tränarbyten, spelarköp, översyn av spelsystemet, taktiska förändringar, ändra om i startelvan, etc. Att inte göra någonting är också ett alternativ. Motivera gärna kort varför du tycker som du tycker!

Du har helt fria tyglar, kom på din egen lösning. Enkel och koncis, eller kreativ. Valet är ditt!

Den unge tränaren (Scenario 1)

Fotbollsklubben i fråga har en lång och ärofylld historia av framgångar. Längre hade man en stabil organisation, där klubbledning och sportsligt ansvariga var samma människor under många år. För drygt fem år sedan ändrade detta sig och ordförandena har bytt av varandra, liksom sportchefer och tränare. För tre säsonger sedan anställdes en ny, ung tränare, som haft framgångar med lag i lägre divisioner. Trots att första säsongen inte resulterade i ett bättre tabelläge var fotbollsklubbens ledning nöjd. Under säsong två förlängs tränarens kontrakt med två år. Efter säsong två förbättras slutplaceringen med tre positioner, även om man inte når upp till målen man satte inför starten.

Enligt media har tränaren stöd från både medlemmar och spelare. Spelarna är nöjda med spelsystemet och hur tränaren kommunicerar med dem. Även klubbledningen uttrycker sitt stöd för tränaren.

Efter en bra start på säsong 3, med 3 vunna, 2 oavgjorda och en förlust, hamnar laget i en period, där man under 18 omgångar bara vinner tre matcher. Efter vinst nummer tre uttalar styrelsen sitt fortsatta stöd för tränaren.

Klubbikonen (Scenario 2)

Vi befinner oss nu i en allsvenska klubb där tränaren tidigare hade varit spelare i fotbollsklubben under tre säsonger, innan han senare återkom som tränare. Sedan han avslutade sin spelarkarriär hade han gjort relativt bra ifrån sig som tränare för andra lag. Hans anseende i klubben var bra och han var mycket populär bland fansen. Under de fem första säsongerna under honom som huvudtränare lyckades man vinna medalj i allsvenskan varje år, dock utan slutseger. En sådan obruten medaljskörd har klubben aldrig haft tidigare och under säsong fem slog man nytt klubbrekord med nio raka segrar i allsvenskan.

Under inledningen av tränarens sjätte säsong ockuperade laget mestadels platserna

nio till elva i tabellen. Och med matchserien fyra segrar, tre oavgjorda och två förluster så var man efter nio omgångar var man alltså parkerad i mitten av tabellen.

Efterföljaren (Scenario 3)

Den nya tränaren tog över efter en mycket populär tränare som under kort tid lyckats föra fotbollsklubben till flera sensationella resultat. Den nya tränaren som kom in var god vän med föregående tränaren, och fick jobbet mycket tack vare dennes rekommendation.

Under första säsongen hamnade laget på en nöjaktig 6:e placering, men under säsong två halkade man ner till tolfte plats.

Efter inledningen av säsong tre fann sig laget parkerat på näst sista plats med fyra inspelade poäng. I pressen skrevs om spelarmissnöje med taktik och spelidéer.

Hur skulle du som klubbchef agera i det här fallet?

Frågan är: Hur skulle du som klubbchef agera i det här fallet?

Nedan presenterar vi fyra olika ageranden klubbens ledning kan genomföra.

Fyll i hur bra/dåliga du tycker att de olika åtgärderna är för det beskrivna scenariot, använd skalan nedan

:

	Mycket dåligt (1)	Ganska dåligt (2)	Något dåligt (3)	Varken bra eller dåligt (4)	Något bra (5)	Ganska bra (6)	Mycket bra (7)
Tränarbyte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spelarköp	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ändra Taktik	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Göra ingenting	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Om du tänker på någon annan åtgärd som klubbledningen kan ta till, beskriv den här!

Hur skulle du själv agera som klubbchef i den här fallet?

Tränarbyte	Spelarinköp	Ändra taktik	Göra ingenting	Annan åtgärd
☐	☐	☐	☐	☐

Om du valde "Annan åtgärd", beskriv den här.

Hur tror du den verkliga klubbledningen agerade i scenariot ovan?

Om du tror att de tog till mer än en åtgärd kan du välja fler alternativ.

Tränarbyte	Spelarinköp	Ändra taktik	Göra ingenting	Annan åtgärd
☐	☐	☐	☐	☐

Om du valde "Annan åtgärd", beskriv den här.

Uppföljning av fallet

Situationen du fick beskriven för dig är baserad på en verklig händelse hos en allsvensk klubb.

I det verkliga fallet fick klubbens dåvarande tränare avgå!

Nu kommer några korta frågor/påståenden om vad du tycker om klubbledningars beslut att avskeda huvudtränare.

Klubbledningen avskedade tränaren. Tänk dig att motsvarande skett i din favoritklubb;

Hur nöjd är du med beslutet att sparka tränaren?

1 = Mycket missnöjd

10 = Mycket nöjd

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Fotbollsklubben gjorde rätt i att sparka tränaren

Håller absolut inte med (1)	Håller i hög grad inte med (2)	Håller delvis inte med (3)	Tveksam (4)	Håller delvis med (5)	Håller i hög grad med (6)	Håller absolut med (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur starkt förtroende har du för klubbledningen efter detta beslut?

Mycket svagt förtroende (1)	Ganska svagt förtroende (2)	Något svagt förtroende (3)	Neutral (4)	Något starkt förtroende (5)	Ganska starkt förtroende (6)	Mycket starkt förtroende (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur har ditt förtroende för klubbledningen påverkats efter detta beslut?

Mycket svagare (1)	Svagare (2)	Lite svagare (3)	Opåverkat (4)	Lite starkare (5)	Starkare (6)	Mycket starkare (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur tror du att laget kommer att prestera efter beslutet?

Mycket sämre (1)	Sämre (2)	Lite sämre (3)	Opåverkat (4)	Lite bättre (5)	Bättre (6)	Mycket bättre (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Fallet var...

	Håller absolut inte med (1)	Håller i hög grad inte med (2)	Håller i liten grad inte med (3)	Tveksam (4)	Håller i liten grad med (5)	Håller i hög grad med (6)	Håller absolut med (7)
Fallet var realistiskt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fallet beskrev en vanlig negativ utveckling inom en fotbollsklubb.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Att sparka tränaren är ett effektivt verktyg för klubbledningen vid dåliga resultat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tränarbyten leder ofta till bättre resultat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
En ny tränare förbättrar ofta klubbens prestationer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det är viktigt att man är uppmärksam när man fyller i enkäter. Fyll i "Håller absolut inte med"	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Vilket tror du är den viktigaste anledningen till att en klubb byter ut en tränare?

Dåliga resultat	Dåligt spel	Spelarmissnöje	Oenighet om mål och metoder	Annan anledning
☐	☐	☐	☐	☐

Om du valde "Annan anledning", beskriv den gärna kortfattat.

Tycker du själv att tränarbyte är en bra åtgärd när det går dåligt för en klubb?

Håller absolut inte med (1)	Håller i hög grad inte med (2)	Håller delvis inte med (3)	Tveksam (4)	Håller delvis med (5)	Håller i hög grad med (6)	Håller absolut med (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du i din favoritklubb själv upplevt att klubbledningen avskedat en tränare?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Om du svarade "Ja", höll du med om deras beslut?

Håller absolut inte med (1)	Håller i hög grad inte med (2)	Håller delvis inte med (3)	Tveksam (4)	Håller delvis med (5)	Håller i hög grad med (6)	Håller absolut med (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur starkt förtroende hade du för klubbledningen efter detta beslut?

Mycket svagt förtroende (1)	Ganska svagt förtroende (2)	Något svagt förtroende (3)	Neutral (4)	Något starkt förtroende (5)	Ganska starkt förtroende (6)	Mycket starkt förtroende (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q112 Hur påverkades ditt förtroende för klubbledningen efter detta beslut?

Mycket svagare (1)	Svagare (2)	Lite svagare (3)	Opåverkat (4)	Lite starkare (5)	Starkare (6)	Mycket starkare (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hur påverkades lagets prestationer av detta beslut?

Mycket sämre (1)	Sämre (2)	Lite sämre (3)	Opåverkat (4)	Lite bättre (5)	Bättre (6)	Mycket bättre (7)
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Om du har någon åsikt du vill förmedla om tränarens betydelse för ett lag och fördelar/nackdelar av ett tränarbyte, skriv gärna ner dina tankar nedan

Hur följer du ditt lag?

Vi är nu nyfikna på hur ofta och på vilket sätt du följer ditt lag en vanlig säsong. Tre korta frågor!

Hur vill du helst följa ditt forbollslag?

Numrera i ordning dina favoritsätt att följa laget. Förstaval är ditt favoritval och femteval betyder "Minst favoritval"

	Förstaval (1)	Andraval (2)	Tredjeval (3)	Fjärdeval (4)	Femteval (5)
På läktaren	☐	☐	☐	☐	☐
Sportbar	☐	☐	☐	☐	☐
Via tv/strömningstjänst	☐	☐	☐	☐	☐
Radio	☐	☐	☐	☐	☐
Annat sätt	☐	☐	☐	☐	☐

Hemmamatcher.

Indikera i tabellen hur ofta du på olika sätt följer ditt lags hemmamatcher i allsvenskan under en normal säsong (utan Covid).

	Antal matcher
Läktare	
Sportbar	
TV/strömningstjänst	
Radio	
Annat sätt	

Bortamatcher.

Indikera i tabellen hur ofta du på olika sätt följer ditt lags bortamatcher i allsvenskan under en normal säsong (utan Covid).

	Antal matcher
Läktare	
Sportbar	
TV/strömningstjänst	
Radio	
Annat sätt	

Sista anhalt: Allmänna frågor om dig och vad du tyckte om enkäten!

Nu är enkäten snart klar!

Avslutningsvis vill vi fråga några korta frågor om dig och din upplevelse av enkäten.

Vilket år är du född?

(Vänligen ange ditt födelseår i fyra siffror, ex: 1975)

Vilket är ditt kön?

	Kvinna (2)	Icke-binär (3)	Annat alternativ (4)	Vill ej ange/osäker (5)
Man (1)				
☐	☐	☐	☐	☐

Enkäten var...

	Håller absolut inte med (1)	Håller i hög grad inte med (2)	Håller delvis inte med (3)	Neutral (4)	Håller delvis med (5)	Håller i hög grad med (6)	Håller absolut med (7)
Enkäten var lätt att följa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Enkäten var intressant	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du några övriga kommentarer om vår enkät?

Tack för din medverkan. Om du vill ta del av rapporten kan du maila oss, så skickar vi den.

Vi vill avsluta med en viktig fråga: Hur tror du det går för ditt lag i allsvenskan i år?

Slutpositionen för mitt favoritlag säsongen 2021/2022 blir:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐